

Herning
Kommune

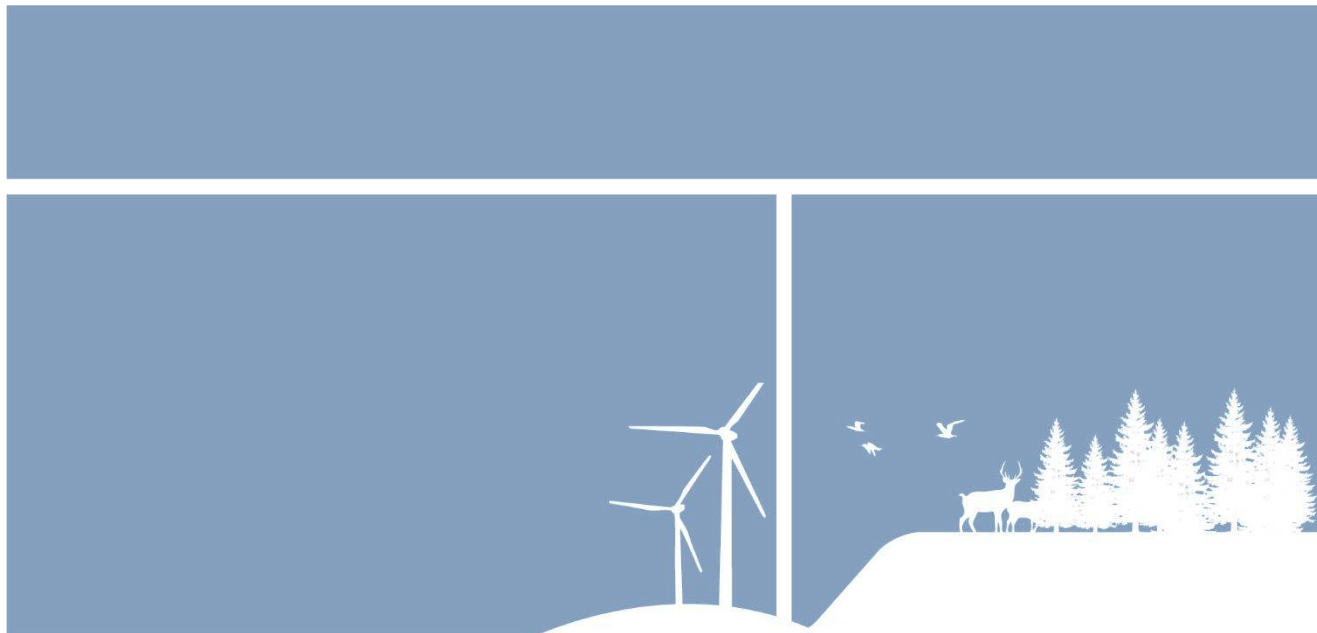
Miljø og Klima • Rådhuset • Torvet • 7400 Herning • Tlf. 96 28 28 28 • landbrug@herning.dk • www.herning.dk

HERNING KOMMUNE

Tillæg 1 til §16a miljøgodkendelse

Sønder Skjerkvej 3
7490 Aulum

Afgørelsesdato: 10-09-2025
Sagsnummer.: 09.17.00-P19-15-25

Registreringsblad

Dato for afgørelse:	20-09-2025
Skema-id, versions-nr.	Skema 249769 v. 4
Ansøgningsdato	27-03-2025
Nudrift	Nudrift (2025): § 16a miljøgodkendelse 2024
8-års drift	8 Års drift (2017): §11 miljøgodkendelse af 4. marts 2016
CVR-firmanavn	Hedegaard v/Tsjipke Johan Førreisdahl Wiersma
CVR-nr.	34017891
P-nr.	1017346829
CHR nr.	53815
Kategori husdyrbrug	Kategori 1b Ikke IE-brug
Beliggenhedsadresse	Sønder Skjerkvej 3. 7490 Aulum
BFE-nummer	9938364
Matrikelnummer Ejerlav	14b Skjerk By, Avlum
Miljøkonsulent	SAGRO I/S Karen V. Thomasen
Tilsynsmyndighed	Herning Kommune
Miljøsagsbehandler	Alice Nielsen
Kvalitetssikring	Charlotte Böttcher

Copyright

Indeholder GeoDanmark-data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering og Danske kommuner.

DDOland (ortofoto), er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Indholdsfortegnelse

REGISTRERINGSBLAD	2
INDLEDNING	4
MEDDELELSE AF TILLÆG TIL §16A MILJØGODKENDELSE.....	5
VILKÅR FOR HUSDYRBRUGET	6
DRIFT OG INDRETNING	6
DYREGRUPPER, STALDSYSTEMER OG PRODUKTIONSAREALER	6
GØDNINGSOPBEVARING OG GØDNINGSHÅNDTERING	8
ENSILAGEPLANSILOANLÆG, ENSILAGEOPBEVARING	8
HERNING KOMMUNES VURDERING	10
LOVGRUNDLAG.....	13
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE.....	13
SØGSMÅL	14
OVERSIGT OVER BILAG	16

Indledning

Ejer af husdyrbruget på Sønder Skjerkvej 3, 7490 Aulum har søgt Herning Kommune om tillæg 1 til § 16a miljøgodkendelsen, jævnfør lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.¹(husdyrbrugloven).

Der søges et tillæg til miljøgodkendelsen fra 9. januar 2024.

Ansøger ønsker at øge og ændre sin produktion af malkekvæg ved at få flere malkekøer og færre kvier. Der ønskes en mindre tilbygning til den nordligste stald samt en ændring i indretningen i samme stald. Der etableres således ekstra staldareal samt udeareal. Derudover overgår produktionen fra økologisk til konventionel.

Produktionsarealet øges fra 4.076 m² til 4.606 m².

Derudover etableres ny ensilageplads på ca. 2.000 m² og ny gyllebeholder på 5.000 m³ øst for ejendommen. Der udsprinkles fra ensilageopbevaringsanlægget nord for gyllebeholderne. I forbindelse med etablering af gyllebeholder omlægges den interne markvej.

Beregningen viser at lugtgenekriteriet er overholdt. Det forventes derfor ikke, at nabobebyggelse mv., vil opleve generende lugt fra husdyrbruget i forbindelse med udvidelsen. Det forventes heller ikke, at der vil opstå gener fra husdyrproduktionen for omgivelserne fra støv, skadedyr mv.

Det vurderes, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet og at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til beskyttede arter af planter og dyr.

Det vejledende BAT niveau (Bedste tilgængelige teknik) er overskredet med 118 kg N/år. Herning Kommune har i dette konkrete tilfælde fraveget kravet til BAT, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26, stk. 5, da ansøger har godtgjort, at mulige ammoniakreducerende tiltag på staldanlægget ikke er proportionalt som følge af den eksisterende indretning og drift og øvrige tiltag ikke er økonomisk proportionalt.

Husdyrbrugets historik

- 2003: Produktionstilladelse:
60 køer, 14 småkalve, 46 kvier og 30 tyrekalve (40 – 60 kg)
- 4. marts 2016: § 11 miljøgodkendelse.
70 køer, 15 småkalve, 50 kvier og 35 tyrekalve (40 – 50 kg), alle i stor race, økologiske. I forbindelse med udvidelsen ændres maskinhuset nord for kostalden til en ny stald til goldkøer og kvier, og der etableres støbt plads med afløb til småkalve og tyrekalve i forbindelse med den nye stald.
- 23. april 2018: § 16b miljøtilladelse:
Tilbygning til eksisterende kostald, samt udvidelse af produktionsareal i eksisterende kviestald, i alt 1628 m² produktionsareal.
Vilkårene til skraberne på sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) blev fjernet, da det ikke længere var på teknologilisten.
- 23. februar 2021: § 11 afgørelse om ikke godkendelsespligtig etablering af ensilageplads
- 9. januar 2024: §16a miljøgodkendelse

Tillæg 1 til §16a miljøgodkendelsen er udarbejdet af Herning Kommune og ophæver visse vilkår fra §16a miljøgodkendelsen. Ændringerne fremgår under vilkårsoversigten, bilag 2.

¹ Lovbekendtgørelse om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., 2019-05-01, nr. 520

Meddelelse af tillæg til §16a miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger, meddeler Herning Kommune første tillæg til §16a miljøgodkendelsen af husdyrbruget på Sønder Skjerkvej 3, 7490 Aulum, med de stillede vilkår. Det ansøgte er behandlet efter § 16a, stk. 4 i husdyrbrugloven.

Det er Herning Kommunes vurdering, at tillæg 1 til § 16a miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet. Derfor er offentligheden ikke informeret tidligt i beslutningsprocessen ved offentlig annoncering. Ligeledes har naboer og andre berørte ikke 4 ugers høring, jævnfør § 55 stk. 4, men 2 ugers høring, jævnfør § 56 i husdyrbrugloven.

Tillæg 1 til §16a miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg samt ændres på dyreholdets sammensætning, ud over det som tillægget tillader, før ændringen er anmeldt og godkendt af Herning Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser, også selvom disse regler måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Der gøres opmærksom på, at et tillæg efter § 16a, styk 4, efter reglerne i husdyrbrugloven, ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Herning Kommune.

Reglerne om udnyttelse indebærer, at tillæg til godkendelse, tilladelser m.v., bortfalder, helt eller delvist, hvis de ikke er udnyttet indenfor 6 år, fra de er meddelt. Det betyder, at der faktisk skal opføres eller gennemføres det, godkendelsen eller tilladelsen giver mulighed for, inden for 6 år.

Reglerne om kontinuitetsbrud indebærer overordnet, at godkendelser og tilladelser, efter husdyrbruglovens §§ 16 a eller 16 b bortfalder, hvis mindre end 25 % af det godkendte produktionsarealer er udnyttet driftsmæssigt i 3 på hinanden følgende år. Ved driftsmæssig udnyttelse forstås, at der mindst produceres 50 % af det mulige, inden for rammerne af dyrevelfærdskravene.

Med tillæg 1 til miljøgodkendelsen følger en række vilkår, som skal overholdes. Det er ejeren af husdyrbruget, som har ansvaret for, at det sker.

Vilkår for husdyrbruget

Her er de betingelser, sammen med de vilkår, som fortsat er gældende fra §16a miljøgodkendelsen, meddelt den 9. januar 2024, som husdyrbruget skal drives under.

Herning Kommune gør opmærksom på, at der kan være lovkrav fra andre love, som også skal overholdes, selvom disse ikke er beskrevet her.

Drift og indretning

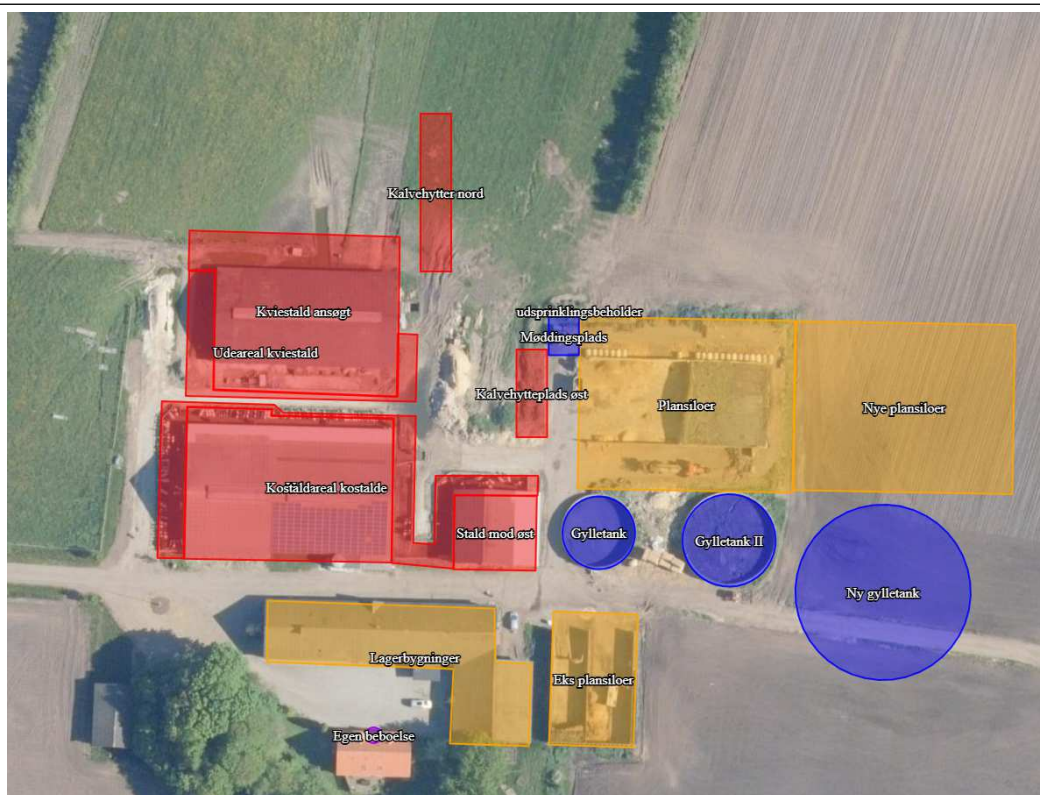
- 1) Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for ansøgningen samt med de ændringer, der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
- 2) Med tillæg 1 ophæves følgende vilkår fra §16a miljøgodkendelse meddelt den 9. januar 2024: Vilkår 2, 4, 6, 14, 15, 16

For oversigt over gældende vilkår fra § 16a (2024) se Bilag 1

Vær opmærksom på, at der vil ske bortfald for den del af miljøgodkendelsen, der ikke er udnyttet inden 6 år fra afgørelsen, er meddelt. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte bygge- og anlægsarbejde er etableret og taget i brug eller dyreholdet er ændret i forhold til tidligere tilladt produktion.

Dyregrupper, staldsystemer og produktionsarealer

- 3) Husdyrbrugets samlede produktionsareal må ikke overstige 4606 m².
- 4) Husdyrbrugets produktionsarealer, staldsystem og dyretype i de enkelte staldafsnit skal være i overensstemmelse med det i tabellen nedenfor angivne:

5)

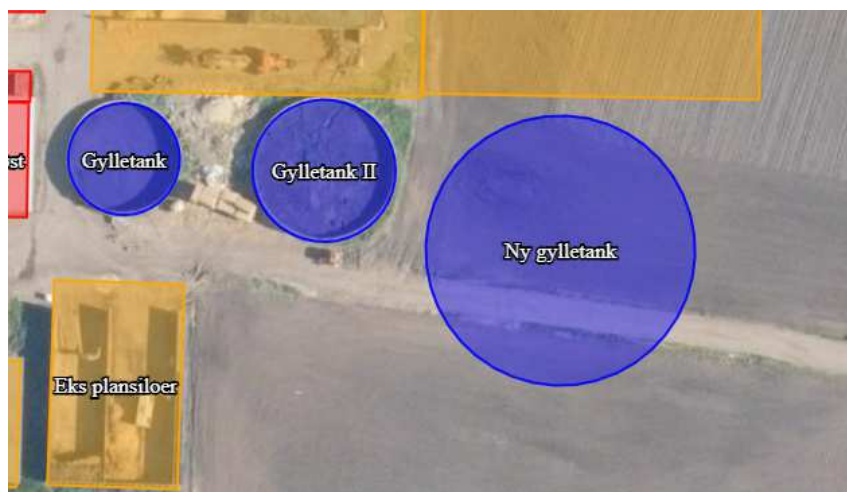
Tabel 1: oversigt over dyretype, staldsystem, produktionsareal mm

Stald	Brutto areal (m²)	Dyregruppe	PA	% PA	BAT
Stald mod øst BBR 7	319	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	296	93 %	Eks. BAT fastsat i tidl. afg.
Kalvehytteplads øst	140	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	140	100 %	Ikke realiseret – BAT fastsat i tidl. afg.
Kalvehytter nord	252	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	252	100 %	Ikke realiseret – BAT fastsat i tidl. afg.
Udeareal kviestald	293	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	293	100 %	Eks. BAT fastsat i tidl. afg.
Udeareal kostalde	629	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	629	100 %	Eks. BAT fastsat i tidl. afg.
Kostald BBR 10	1587	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	1453	92 %	Eks. BAT fastsat i tidl. afg.
Kviestald ansøgt BBR 11	1578	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajle afløb	403	98 %	Nyt/renoveret
		Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	990		Eks. BAT fastsat i tidl. afg.
		Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	150		Nyt/renoveret

Gødningsopbevaring og gødningshåndtering

6) Placering af ny gyllebeholder skal være som angivet i ansøgningsmaterialet

Gyllebeholder ("Ny gylletank"): overflade 1254 m², (diameter 40 meter).

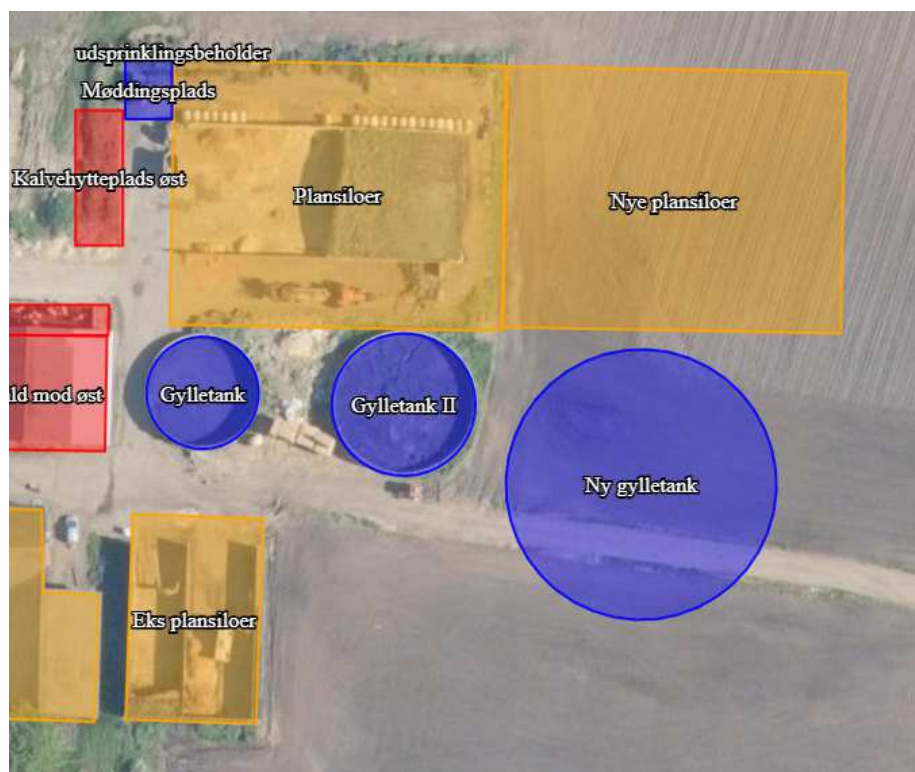
Ensilageplansiloanlæg, ensilageopbevaring

7) Ensilageopbevaringsanlægget må maksimalt udgøre

- a. "Eksisterende plansiloer" 620 m² (20 x 31 m)
- b. "Plansiloer" 2000 m² (50 x 40 m)
- c. "Nye plansiloer" 2000 m² (50 x 40 m)

Ensilageplansiloanlæg, ensilageopbevaring

8) Ensilageopbevaringsanlægget skal være placeret som angivet på oversigtskort

9) Der må udsprinkles fra ensilageopbevaringsanlægget beliggende nord for gyllebeholderne

- Udsprinklingsarealet skal som minimum være dobbelt så stort som opsamlingsarealet (arealet på det samlede plansiloanlæg, inklusive køreareal) dvs. minimum 8000m²

10) Oversigtskort over udsprinklingsarealet skal kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Herning Kommunes vurdering

Ansøgningsmaterialet og den medfølgende projektbeskrivelse med konsekvensvurdering er gennemgået, og vurderet fyldestgørende. Se miljøkonsekvensrapport i bilag 1.

Ansøger ønsker at øge og ændre sin produktion af malkekvæg ved at få flere malkekøer og færre kvier. Der ønskes en mindre tilbygning til den nordligste stald samt en ændring i samme stald. Der etableres således ekstra staldareal samt udeareal. Derudover overgår produktionen fra økologisk til konventionel. Produktionsarealet øges fra 4.076 m² til 4.606 m².

Derudover etableres ny ensilageopbevaringsanlæg på ca. 2.000 m². Der udsprinkles fra ensilageopbevaringsanlægget nord for gyllebeholderne.

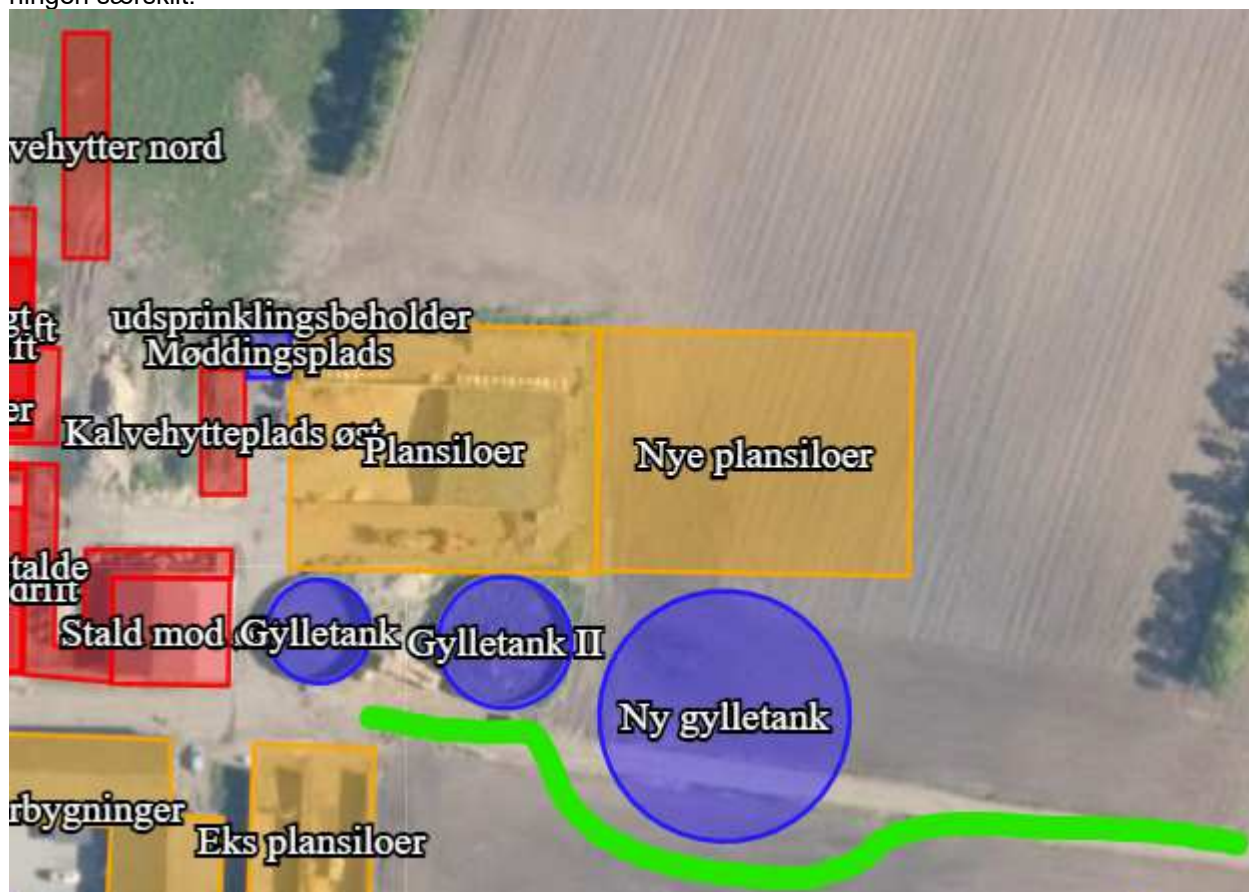
Gyllebeholder og vej

I forbindelse med projektet, er der ansøgt om en ny gyllebeholder på 5000 m³ øst for ejendommen. I forbindelse med etablering af gyllebeholder omlægges den interne markvej.

Herning Kommune vurderer ud fra et teknisk synspunkt, at flytningen er ukompliceret. Herning Kommune har som vejmyndighed ikke oplysninger om, eller kan afgøre om, der er tale om en intern driftsvej for landmanden, eller en privat fællesvej, der også fungerer som adgangsvej for ejendomme med andre ejere.

Ansøger oplyser, at vejen er en intern markvej, som udover ansøger kun bruges af jæger et par gange om året.

Herning Kommune gør opmærksom på, at såfremt der er tale om privat fællesvej, skal ansøger søge om flytningen særskilt.

Billede 1 Grøn streg markerer ny vejføring'

Bilag IV arter, ansvarsarter og økologisk funktionalitet

Der er ikke registreret bilag IV arter inden for en afstand af 1000 fra husdyrbruget, men ca. 1000 m fra husdyrbruget er der registreret plettet gøgeurt, som er en kommunal ansvarsart.

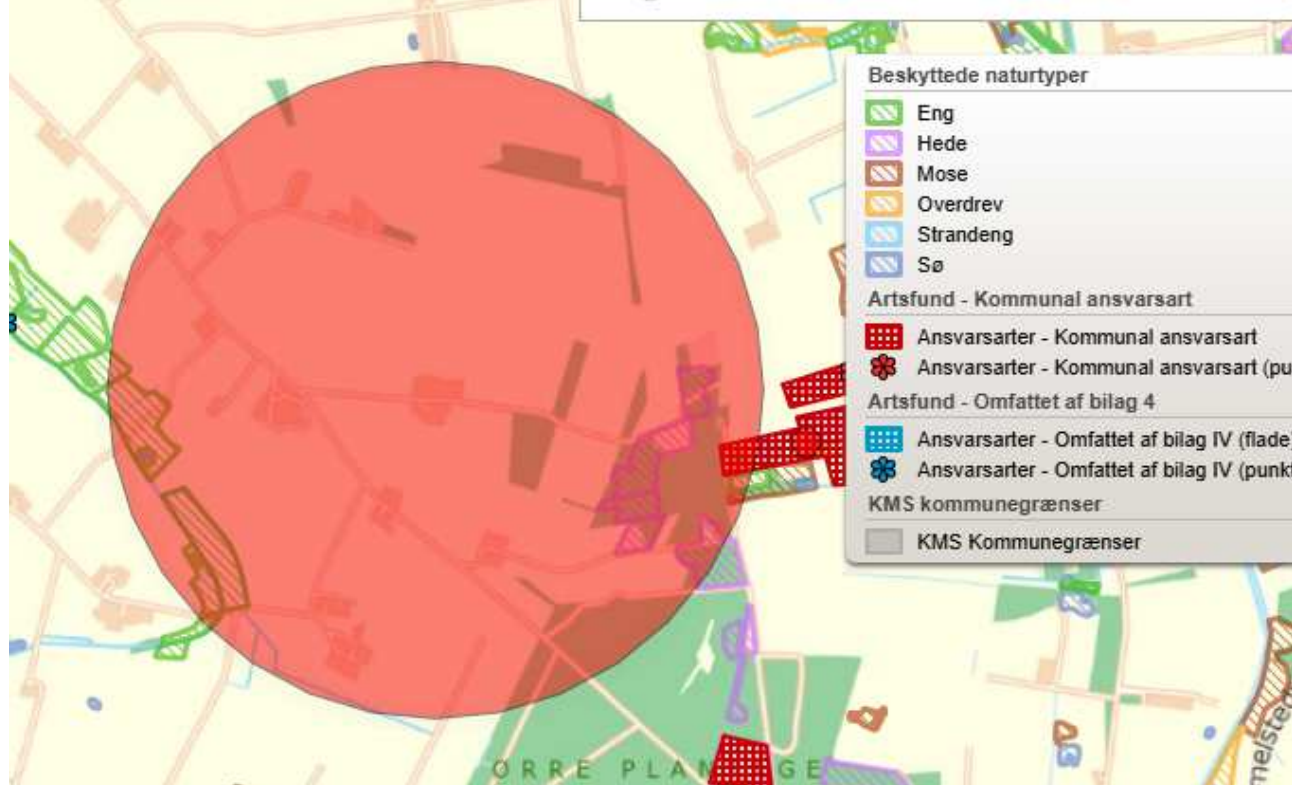
Ansvarsarter er dyre- og plantearter, som Herning Kommune har et særligt ansvar for. Det kan være fordi arten er sjælden enten i Danmark eller i resten af verden. Derfor skal Herning Kommune tage sig særligt af disse arter.

Der er foretaget en beregning af ammoniakdepositionen til området. Beregninger viser at der fra husdyrbruget fremadrettet vil være en merdeposition på 0,4 kg N/ha/år. Da merdepositionen er under 1,0 kg, vurderer Herning Kommune at projektet ikke vil medføre tilstandsændring i området, hvor planten vokser. Området er §3 beskyttet mose og hede (kategori 3).

Da der i forbindelse med projektet ikke fældes træer eller rives bygninger ned, vurderer Herning Kommune, at projektet ikke vil have negativ effekt på eventuelle yngle- og rasteområde for dyr og insekter.

Herning Kommune vurderer ligeledes, på baggrund af ovenstående, at den økologiske funktionalitet for dyr og insekter vil kunne opretholdes. Herning Kommune vurderer, at udvidelsen og ændringen af husdyrbruget ikke vil påvirke levevilkårene negativt for bilag IV og de kommunale ansvarsarter.

Figur 1: oversigt over bilag IV arter mm omkring husdyrbruget

Vejledende grænseværdi for ammoniak ved anvendelse af BAT

Den samlede ammoniak-emission fra staldanlægget og lagre er ifølge ansøgningen beregnet til 7592 kg N / år, og det vejledende BAT niveau er beregnet til 7473 kg N/år. Det vejledende BAT niveau er dermed ikke overholdt med 118 kg N/år.

Ansøgning (249769) | BAT ?

Herunder er der foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT fra 2011, og afhænger af om en produktion er placeret i ny eller eksisterende stald. For eksisterende stalde vil gælde en fast værdi per dyr på en given gulvtype. For nye stalde vil værdien afhænge af produktionens størrelse, således at BAT-kravet skærpes i takt med en voksende produktion.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6723	750	7473
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6842	750	7592
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-118
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Billede 2 Samlet ammoniak-emission fra staldanlægget og lagre

Fravalg af BAT teknologier

Ansøger har redegjort for, at det teknisk ikke er muligt at ændre gulvet i den eksisterende stald samt at det er en mindre ændring der foretages i stalden.

Ansøger har indsendt beregninger, der viser, at overdækning af gyllebeholdere vil koste > 100 kr./kg N/år (reduceret). Beregningerne er lavet ud fra standardtal fra bl.a. miljøstyrelsen og ansøgers konsulent har estimeret renteniveauet.

Miljøstyrelsen har flere gange vejledt², at enkeltteknologier med reduktionsomkostninger, der overstiger ca. 100 kr. pr. kg. reduceret N, ikke bør indgå i vurderingen samt at meromkostningen i forhold til de samlede produktionsomkostninger ikke bør overstige ca. 1 % for malkekøer.

Herning Kommune bemærker, at de 100 kr. ikke er blevet indeksreguleret igennem mange år og det derfor altid er en konkret vurdering, hvad en BAT teknologi kan/skal koste. Herning Kommune vurderer, da der i dette projekt er tale om en mindre ændring/udvidelse, at BAT teknologier >100 kr. ikke skal tages i betragtning.

Herning Kommune har i dette konkrete tilfælde fraveget kravet til BAT, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26, stk. 5, da ansøger har godtgjort, at mulige ammoniakreducerende tiltag på staldanlægget ikke er proportionalt, som følge af den eksisterende indretning og drift, samt at øvrige tiltag (teltoverdækning) ikke er økonomisk proportionelt, da der er tale om en forholdsvis lille ændring i produktionen.

Øvrige forhold

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer og krav er dokumenteret overholdt, herunder ammoniak, lugt. Kommunen har stillet vilkår for at fastholde de ansøgte produktionsarealer, dyretyper og BAT i de enkelte stalde/staldafsnit.

Ansøger har redegjort for, at udvidelsen i tillæg 1 er erhvervsmæssigt nødvendig, og at udvidelsen ikke vil påvirke værdifulde bygninger, kulturmiljøer eller det omgivende landskab negativt. Herning Kommune vurderer, at udvidelsen ikke er i strid med kommuneplanen.

Ansøger har beskrevet de potentielle gener fra husdyrbruget. Der er i den indsendte projektbeskrivelse redegjort for tiltag, der sikrer de omkringboende mod væsentlige gener i form af lugt, støv, støj, lys, rystelser, fluer og uhygiejniske forhold.

Ansøger har ligeledes beskrevet den potentielle forurening fra husdyrbruget. Der er redegjort for tiltag, der forebygger og begrænser forureningen af luft, vand, jord og undergrund. Herunder er der redegjort for føl-

² [BAT - proportionalitet; marginalomkostninger vs. de samlede omkostninger - Husdyrvejledningen](#)

gende forureningskilder: ammoniakfordampning fra staldene, opbevaring, håndtering og udbringning/bortskaffelse af husdyrgødning, spildevand, affald, råvarer, olie og andre hjælpestoffer samt ved driftsforstyrrelser og uheld.

Herning Kommune er enig i ansøgers konsekvensvurdering af, at husdyrbruget kan drives på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne. Herning Kommune vurderer, at projektet ikke vil forringe tilstanden af naturen med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder.

Herning Kommune vurderer, at tillæg 1 til §16a miljøgodkendelsen fra 2024, ikke vil medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger, når vilkår i tillæg 1 samt §16a miljøgodkendelsen overholdes.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven)³ med tilhørende bekendtgørelser: bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)⁴ og bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning (husdyrgødningsbekendtgørelsen)⁵ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Herning Kommune har vurderet, at det ikke har været relevant at informere offentligheden og berørte myndigheder tidligt i beslutningsprocessen, da der er tale om et tillæg til 16a miljøgodkendelsen, og der i dette tillæg sker en mindre forøgelse i den samlede emission fra 6457,8 kg NH₃-N/år til 7591,9 kg NH₃-N/år, og en ændring i produktionsarealet fra 4053 m² til 4606 m². Lugt øges fra 52689 OU/s til 59878 OU/s.

Herning Kommune har fremsendt udkast til afgørelse til naboer og andre berørte samt til dem, som har anmodet herom, med mulighed for at kommentere udkastet i perioden 22-08-2025 til 05-09-2025. Herning Kommune har ikke modtaget kommentarer til udkastet til afgørelsen.

Klagevejledning og offentliggørelse

Herning Kommune har meddelt tillæg 1 til §16a miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbruget på Sønder Skjerkvej 3, 7490 Aulum. Tillægget er givet i medfør af § 16a, stk. 4 i husdyrbrugloven.

Det er muligt at klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Miljøgodkendelsen bliver offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside www.herning.dk under "Offentliggørelser og høringer" og "Landbrug" fra den 12-09-2025 til den 10-10-2025. Der kan klages i 4 uger. Klageberettigede er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen samt visse organisationer, alle som er angivet i husdyrbruglovens §84-87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med MIT-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen.

Klagen skal være tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen. For at klagen er tilgængelig skal klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen. Det skal senest ske den 10.10.2025

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Herning Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Herning Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

³ Lovbekendtgørelse om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., nr. 520, 2019-05-01

⁴ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 443, 26-04-2023

⁵ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning, nr. 2243, 2021-11-29

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, hvorfor miljøgodkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen, er udløbet i henhold til husdyrbruglovens § 81, stk. 1.

Søgsmål

Denne afgørelse om miljøgodkendelse kan også indbringes for domstolene, jævnfør husdyrbruglovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Alice Nielsen
Miljøsagsbehandler
Herning Kommune,
Teknik og Miljø, Landbrugsteam

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienteret om udkast til miljøgodkendelsen:

Ansøger

- Sønder Skjerkvej 3, 7490 Aulum

Rådgiver firmanavn

- SAGRO I/S v. Karen V. Thomasen

Omboende og andre, som får udkastet til miljøgodkendelsen i høring

- Boghvedevej 21 7490 Aulum
- Ole Rømers Vej 11 7500 Holstebro
- Skjerkvej 13 7490 Aulum
- Sønder Skjerkvej 18 7490 Aulum
- Sønder Skjerkvej 2 7490 Aulum
- Sønder Skjerkvej 3 7490 Aulum
- Sønder Skjerkvej 5 7490 Aulum
- Sønder Skjerkvej 7 7490 Aulum
- Tvedvej 12 7490 Aulum
- Visgårdvej 3 7400 Herning

Nedenstående er orienteret om miljøgodkendelsen:

Klageberettigede, jævnfør husdyrbruglovens §84

Ansøger

- Sønder Skjerkvej 3, 7490 Aulum

Rådgiver firmanavn

- SAGRO I/S v. Karen V. Thomasen
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Islands Brygge 67,2300 København

Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald er i høringsperioden blevet gjort opmærksom på at meddelelse af afgørelsen sker ved offentlig annoncering på Herning Kommunes hjemmeside.

Klageberettigede, jævnfør husdyrbruglovens §85

- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
- Danmarks Fiskeriforening
- Ferskvandsfiskeriforeningen
- Forbrugerrådet

Klageberettigede, jævnfør husdyrbruglovens §86

- Danmarks Naturfredningsforening, lokalafdeling Herning
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling Herning
- Foreningen af bredejere ved Gødstrup Sø

Klageberettigede, jævnfør husdyrbruglovens § 87

- Aktive Fritidsfiskere i Danmark
- Dansk Ornitologisk Forening
- Danmarks Naturfredningsforening
- Det Økologiske Råd
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Friluftsrådet
- Foreningen Greenpeace Danmark

Andre:

- Herning Museum

Oversigt over bilag

Bilag 1: Gældende vilkår fra § 16a miljøgodkendelse 9. januar 2024

Bilag 2: BAT beregninger

Bilag 3: Miljøkonsekvensrapport

Bilag 1: Gældende vilkår fra § 16a miljøgodkendelse 9. januar 2024

Vilkår for husdyrbruget

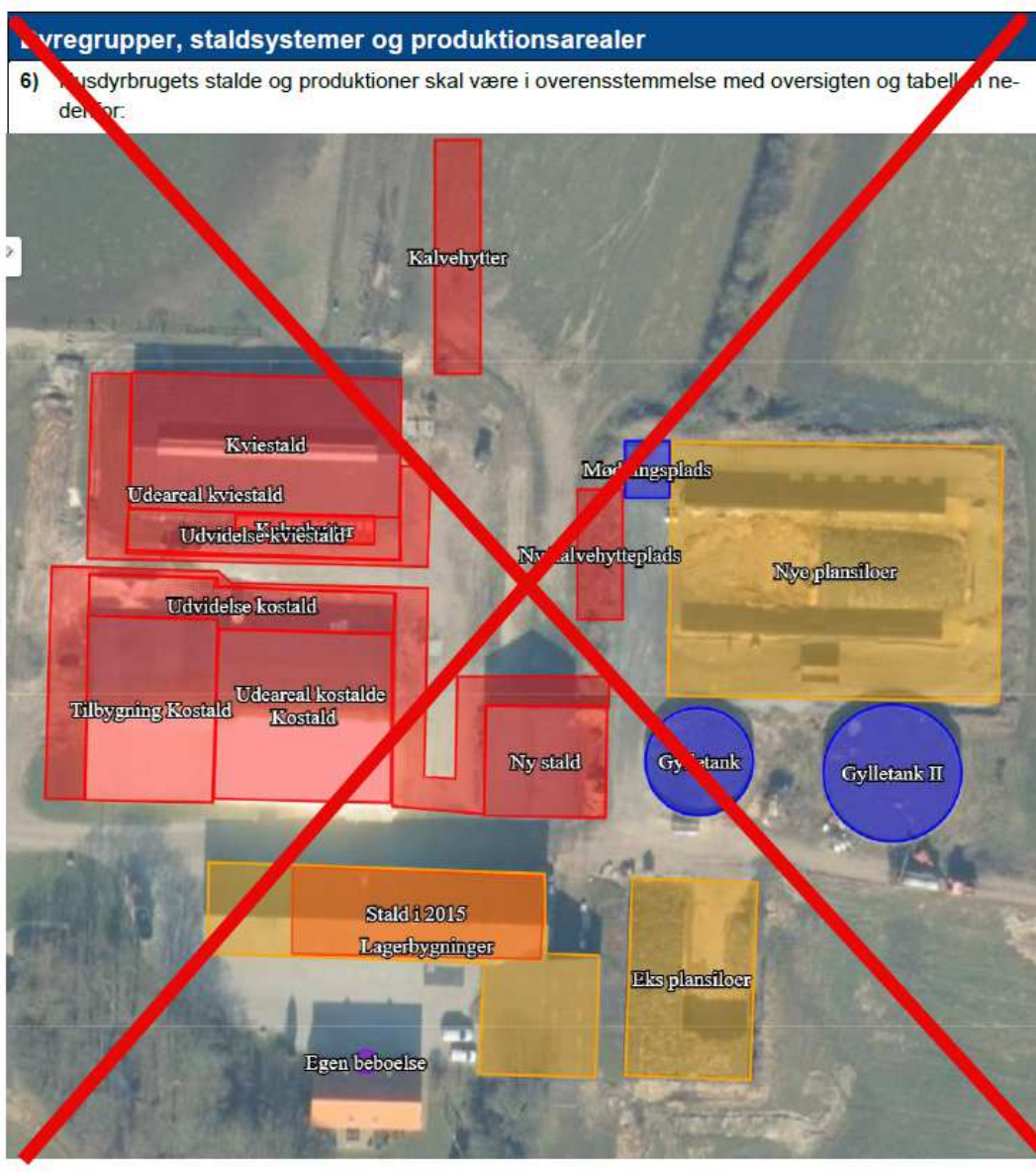
Nedenfor fremgår de betingelser, som husdyrbruget skal drives under.

Husk at der kan være lovkrav fra andre love, som også skal overholdes, selvom disse ikke er beskrevet her.

Drift og indretning	
1)	Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for ansøgningen samt med de ændringer, der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
2)	Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med de love og tilgodesigtede bestemmelser, samt være optaget på Fødevarestyrelsens liste over økologikontrollerede virksomheder i Danmark.
3)	Ved ophør med husdyrproduktion skal der udføres begrænsende foranstaltninger mod forurening: a) Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler. b) Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne

Vær opmærksom på, at der vil ske bortfald for den del af miljøgodkendelsen, der ikke er udnyttet inden 6 år fra afgørelsen, er meddelt. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte bygge- og anlægsarbejde er etableret og taget i brug eller dyreholdet er ændret i forhold til tidligere tilladt produktion.

Nyt staldbyggeri, nyt gødningsopbevaringsanlæg	
4)	Placering af nye staldbygninger, ensilageopbevaringsanlæg, møddingstøttemuligheder og andre anlæg skal være som angivet i ansøgningen og som angivet på kortbilaget og ansøgningsmaterialet
5)	Inden kalvehyttepladsen mod nord etableres, skal der søges byggetilladelse hos Herning Kommune ²

Figur 2. Produktionsarealer (skraveringer) og staldsystemer (farvesymbol) i ansøgt drift

Tabel 1: oversigt over staldafsnit, dyretyper, staldsystem og produktionsareal

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktion	Produktionsareal (m ²)	% produktionsareal
Kostald	704	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	156	88 %
		Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	315	
		Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	48	
Kviestald	879	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	725	82 %
Tilbygning Kostald	558	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	558	100 %
Ny stald	319	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	296	93 %
Udvidelse kviestald	285	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	265	93 %
Udvidelse kostald	305	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	276	91 %
Ny kalvehytteplads	140	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	140	100 %
Kalvehytter	252	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	252	100 %
Udeareal kviestald	293	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	293	100 %
Udeareal kostalde	629	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	629	100 %

Alle staldafsnit er indrettet med naturlig ventilation
Mekanisk ventilation, kildehøjde: 3 meter

Staldindretning / gulvtyper

- 7) Motionsareal / udearealet**
- a) Udearealet skal holdes tørt og rengjort for gødningsrester
 - b) Arealet skal etableres med et passende antal afløb til gyllesystem / beholder for flydende husdyrgødning.
 - c) Afløbene skal etableres ved de laveste punkter.
 - d) For at sikre, at husdyrgødning eller gødningsblandet regnvand kan løbe udenfor arealet, skal der etableres en opkant/mur til afgrænsning af arealet.
- 8) Staldafsnit med dybstrøelse**
- a) I dybstrøelsesafsnit og kalvebokse med dybstrøelse skal der strøs halm eller andet tørstof, i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.
 - b) Der skal etableres afløb / pumpeump i staldafsnit med dybstrøelse, jævnfør krav i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Gødningsopbevaring og gødningshåndtering

- 9) Ny møddingsplads:**
- a) Må maks. udgøre 60 m²
 - b) Skal placeres som angivet på situationskortet
- Krav til etablering, afløb, hældning, højde mur, randbelægning fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsen.
- 10) Gyllebeholder**
- a) Gyllebeholder 1: må maksimalt have en overflade på 216 m² (diameter 18 meter)
 - b) Gyllebeholder 2: må maksimalt have en overflade på 351 m² (diameter 22 meter)
- 11) Håndtering af gylle (pumpning fra stald til fortank og lager, fra lager til gyllevogn) skal altid foregå under opsyn.**
- 12) Påfyldning og tømning gyllebeholder skal enten:**
- Ske på en fast plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller
 - Med gyllevogne, som har påmonteret pumpe og returløb, så spild af husdyrgødning undgås
- 13) Markstakke med komposteret husdyrgødning må ikke placeres inden for 100 meter fra beboelse.**

Ensilageopbevaringsanlæg, ensilageopbevaring

- 14) Ensilageopbevaringsanlægget til for gyllebeholderne må maksimalt udgøre 2400 m²**
- 15) Ensilageopbevaringsanlægget ved gyllebeholderne må maksimalt udgøre 620 m²**
- 16) Ensilageopbevaringsanlægget skal være placeret som angivet på oversigtskortet**

Krav til etablering, afløb, hældning, højde mur, randbelægning / zone fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsen. Der er ikke etableret udsprinklingsanlæg ved ensilageopbevaringsanlæggene.

Afledning af vaskevand, påfyldning af brændstof

- 17) Al vask af maskiner og redskaber skal ske på en støbt plads med fast bund (vaskeplads/møddingsplads), hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlings- eller gyllebeholder.
- 18) Påfyldning af brændstof skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund. Tankningen skal ske under opsyn.

Renholdelse

- 19) Det skal sikres:
- At stalde, udenomsarealer og fodringsanlæg holdes rene
 - At stier og foderarealer holdes tørre
 - At dyrene holdes rene
 - At støv- og smudsbelægning i staldene fjernes, og
 - At fodringssystemer holdes rene

Fluebekæmpelse

- 20) På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse, jævnfør 'Retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr', Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

[Retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyrbrug](#)

Herning Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at det sikrer mod skadedyr (rotter mv.).

Lugt, støv, rystelser og lys

- 21) Husdyrbruget må ikke give anledning til gener fra rystelser, lugt-, støv- eller lysgener, der efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.
- 22) Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige gener fra rystelser, lugt-, støv- eller lysgener, der skønnes at være større, end der kan forventes, skal der, for ejers regning, indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Støj

- 23) Husdyrbrugets samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A), i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelsesopholdsareal, må ikke overskride følgende værdier:

	Tidsinterval	Grænseværdi	Referencetidsrum
Hverdage	Kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Lørdag	Kl. 07-14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag	Kl. 14-18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag	Kl. 07-18	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	1/2 time

Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj gælder derfor al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på husdyrbrugets bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

- 24) Målinger eller beregninger til kontrol af, at vilkår om støj er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet.

Dog kan målinger/beregninger kun forlanges en gang årligt, hvis målingerne viser, at støjgrænserne er overholdt.

- 25) Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er akkrediteret af DANAK eller er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - eksternt støj".

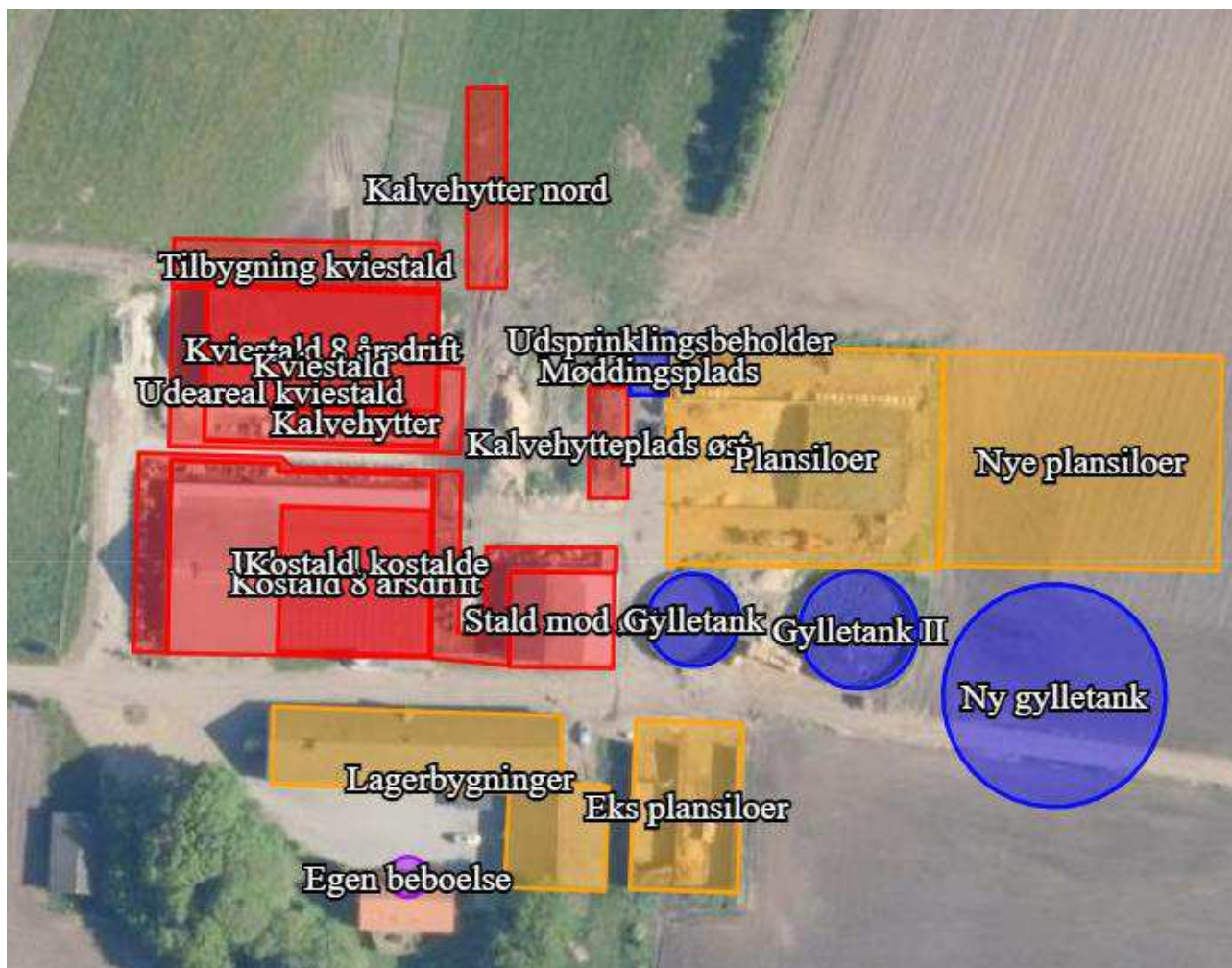
Udgiften til støjmålingerne afholdes af ansøger.

Beregning omkostning pr kg N for overdækning af gyllebeholder

		Investering:		
Note				
1	Overdækning		270.300 kr	
2	+ meromkostning til tømning og rensning		0 kr	
	Samlet investering		270.300 kr	
		Årlig omkostning af investering:		
3	- rente		8,0 %	
4	- levetid		20 år	
		Årlig omk. af invest	27.131 kr	
		Årlige drifts- og vedligeholdsmk:		
5	Vedligeholdelse		5.406 kr	
6	- Besparelse udkørsel af regnvand		-10.000 kr	
7	- Besparelse på etablering af flydelag		0 kr	
8	Meromkostning til udbringning		2.500 kr	
		Årlig omk. Drift og vedligehold	-2.094 kr	
		Samlet årlig omkostning incl. Drift	25.037 kr	
		Fordelt pr kg N bliver omkostningen	100 kr	
9	Kg reduceret N		250,0	

Miljøteknisk redegørelse for Sdr Skjerkvej 3

Noter				Antal	Beløb
Note 1.	Standardomkostning	26.300	kr	1	26300
	Pris kr pr m diameter gylletank	6.100	kr	40	244000
					270.300
Jf. Vejledning til Moderniseringsstøtte til kvæg 2025					
Meromkostning til tømning og rensning af eksisterende gylletank.					
15.000 kr.		Anslået værdi ved en tank på 2000 m3 og 25 m i diameter			
Note 2.	Jf. pkt. 3.5 i MST's "Forudsætninger for de økonomiske beregninger ved overdækning"				
Note 3.	Nuværende renteniveau	Estimat fra økonomikonsulent - SAGRO I/S			
	8,0 %				
Note 4.	Forventet levetid på en teltoverdækning/afskrivningsperiode				
	20 år				
Note 5.	Jf. pkt. 3.1 i MST's "Forudsætninger for de økonomiske beregninger ved overdækning"				
	Vedligeholdelsesomkostning	2%			
	investeringsomkostning	270300			
	Vedligeholdelse i alt	5406			
Note 6.	Overfladeareal gyllebeholder	1250	m2		
	Regnvand udgør	0,4	m3/m2		
	Regnvand, m3 pr. år	500	m3/år		
	Pris udkørsel pr. m3	20	kr/m3		
	Årlig besparelse	10000	kr		
Jf. pkt. 3.2 i MST's "Forudsætninger for de økonomiske beregninger ved overdækning"					
Note 7.	Besparelse i fht. naturlig flydelag IKKE Nødvendigt ved kvæggylle				
	Omkostning til halm		kr/m2		
	Overfladeareal gyllebeholder	1250	m2		
	Besparelse på etablering af flydelag	0	kr		
Jf. pkt. 3.3 i MST's "Forudsætninger for de økonomiske beregninger ved overdækning"					
Note 8.	Ekstra omkostning til udbringning		0,5	kr/m3	
	Tankens størrelse		5000	m3	
	I alt		2500	kr	
Jf. pkt. 3.4 i MST's "Forudsætninger for de økonomiske beregninger ved overdækning"					
Note 9.	Kg reduceret N				
	Overfladeareal gyllebeholder	1250	m2		
	Ammoniakfordampning	0,4	kg NH3-N/m2		
	Fordampning i alt	500			
	Effekt af overdækning	50%			
	Effekt af overdækning i kg NH3-N	250			

Miljøkonsekvensrapport for Sdr. Skjerkvej 3

Landmand Tsjipke Wiersma

Sdr. Skjerkvej 3

7490 Aulum

Udarbejdet juni 2025

Af miljørådgiver Karen V. Thomasen

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	3
Kort beskrivelse	3
Basisoplysninger	3
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	3
Tidligere godkendelser	3
Biaktiviteter	4
IE-brug	4
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	4
Indretning og drift	4
Projektets erhvervsmæssige nødvendighed	7
Afløbsforhold	7
Foderopbevaring	9
Lys	9
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	10
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	10
Beliggenhed	11
Planforhold	11
Landskab.....	12
Afstandskrav	14
Naturområder.....	15
Ammoniakemission	15
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	15
Kategori 1-natur	16
Kategori 2-natur	16
Kategori 3-natur	16
§ 3 områder	16
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	18
National beskyttelse af arter af planter og dyr	19

Biodiversitet – Den danske Rødliste	19
Lugt	19
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	20
Støv	20
Fluer og skadedyr	20
Til- og frakørsels forhold.....	21
Rystelser	23
Støj.....	23
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	24
Egenkontrol	25
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	26
Grundvand	26
Jordforurening	26
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	27
Affald	27
Døde dyr	28
Vand.....	28
Energ.....	28
BAT (ammoniak)	29
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	33

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver de fremtidige forhold på husdyrbruget for en planlagt udvidelse af Sdr. Skjerkvej 3, beliggende i Herning Kommune.

Redegørelsen beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 1089 af 16/10/2024 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

- Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.
- Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

Kort beskrivelse

Tsjipke Wiersma ønsker at øge og ændre sin produktion af malkekvæg ved at få flere malkekøer og færre kvier. Der ønskes en mindre tilbygning til den nordligste stald samt en ændring i samme stald. Der etableres således ekstra staldareal samt udeareal.

Produktionsarealet øges fra 4.076 m² til 4.606 m².

Derudover etableres ny ensilageplads på ca. 2.000 m² og ny gylletank på 5.000 m³ øst for ejendommen.

Lugtgenekravene er overholdt i forhold til naboer, samlet bebyggelse og byzone.

Ammoniakkravene overholder kravene i forhold til omliggende natur.

Der forventes ikke ændringer i støv, fluer eller støj. Der må forventes et lidt større antal transporter pga. flere dyr på ejendommen.

Ændringerne giver ikke større landskabelige ændringer.

Basisoplysninger

I *husdyrgodkendelse.dk* har nærværende ansøgning skema nr. 249769.

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Der er ingen samdrift med andre ejendomme.

Tidligere godkendelser

- Miljøgodkendelse januar 2024
- Miljøgodkendelse af april 2018

- Miljøgodkendelse fra marts 2016

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter.

IE-brug

Husdyrbruget er ikke kategoriseret som et IE-brug, da det er et kvægbrug.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift

(oplysninger om produktionsareal, staldsystem og dyretype, samt evt. driftsforskrifter)

Stald	Dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Produktionsareal (m2)		
		8-årsdrift 2016 (godkendt §11 fra 2016)	Nudrift (godkendt §16a fra 2024)	Ansøgt 2025
Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald m spalter	148		
	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	315	1453	1453
	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	32		
Kviestald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	480	990	1140
	Kalve u. 6 mdr. Dybstrøelse	50		
	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast drænet gulv, hældning og skrab			403
Kalvehytter	Kalve u. 6 mdr. Dybstrøelse	45		
Stald mod øst	Flex alle kvæg. Dybstrøelse		296	296
Kalvehytte-plads øst	Kalve u. 6 mdr. Dybstrøelse		140	140
Kalvehytter nord	Kalve u. 6 mdr. Dybstrøelse		252	252
Udeareal kvie-stald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv		293	293
Udeareal ko-stalde	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv		629	629
I alt		1.070	4.053	4.606

Tabel 1. Dyretype, staldsystem, produktionsareal og miljøteknologi

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige staldafsnit, produktionsarealer, staldsystemer og dyretyper. På figur 1 fremgår de nuværende og fremtidige driftsbygninger, og på figur 2 fremgår produktionsarealer og staldsystemer.

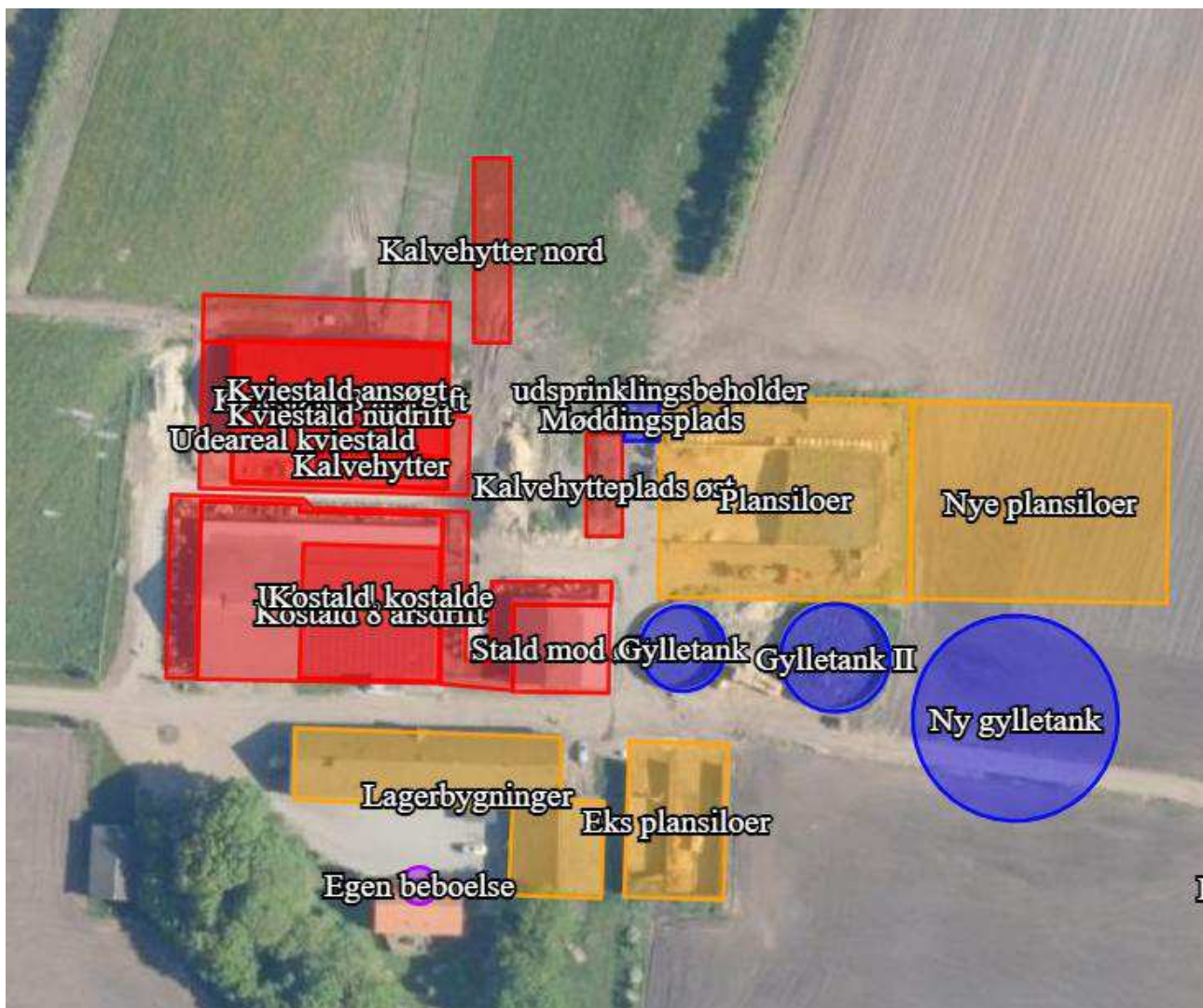
Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald mod øst	319	Naturlig ventilation	3 m	(#769867) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	296
Kalvehytteplads øst	140	Naturlig ventilation	3 m	(#769870) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	140
Kalvehytter nord	252	Naturlig ventilation	3 m	(#769871) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	252
Udeareal kviestald	293	Naturlig ventilation	3 m	(#769872) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	293
Udeareal kostalde	629	Naturlig ventilation	3 m	(#769873) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	629
Kostald	1587	Naturlig ventilation	3 m	(#788059) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	1453
Kviestald ansøgt	1578	Blandet ventilation	3 m	(#790935) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	403
				(#790934) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	990
				(#790933) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	150
Sum						4606

Tabel 2. Husdyrbrugets fremtidige produktionsarealer

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg. I tabel 4 fremgår flere oplysninger om husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gylletank	Flydende	Gyllebeholderen er ca. 4 meter høj og har en diameter på ca. 18 meter. Beholderen har en kapacitet på ca. 1000 m ³ .	Naturligt flydelag	4 m høj og 18 m i diameter	216
Gylletank II	Flydende	Gyllebeholderen er ca. 4 meter høj og har en diameter på ca. 22 meter. Beholderen har en kapacitet på ca. 1500 m ³ .	Naturligt flydelag	4 m høj og 22 m i diameter	351
Møddingsplads	Fast				61
Ny gylletank	Flydende				1254

Tabel 3. Husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg

Figur 1. Situationsplan

Beskrivelse af husdyrbrugets anlæg:

Kviestalden ændres på følgende måde: Produktionen i staldene øges ved at fjerne foderbordet inde igennem kviestalden og indsætte sengebåse her. Der udover laves mindre tilbygning mod nord med stikspær fra kviestalden samt et ekstra udeareal, hvor foderbordet placeres. Arealet bliver ca. 8,5 m bred. Denne udvidelse består således af sengebåse samt fast drænet gulv med hældning og skrab. Der etableres ligeledes foderbord på det nuværende udeareal mod vest.

Der søges om en forlængelse af fodersiloerne på 50 m mod øst - i alt ca. 2.000 m². Det totale areal på fodersiloerne bliver ca. 3.900 m². Der etableres udsprinkling.

Der søges om en ny gylletank på 5000 m³ øst for de eksisterende.

Ud over de beskrevne bygninger er der lagerbygninger.

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved en opmåling i staldene samt gennemgang af tegninger af miljøkonsulenten. Nakkebomsarealet er ikke fratrullet.

Figur 2. Produktionsarealer (skraveringer) og staldsystemer (farvesymbol) i ansøgt drift

Projektets erhvervsmæssige nødvendighed

Projektet er erhvervsmæssigt nødvendigt for at sikre god dyrevelfærd samt for at øge produktionen og udnytte staldressourcer optimalt. Ensilagepladsen ønskes for at give bedre foderkvalitet og mindre spild end ved opbevaring i markstakke.

Afløbsforhold

Regnvandet fra kostald og ældre bygninger løber i dræn. Regnvand fra tilbygning af kostalden og kviestalden inkl. tilbygninger afledes til faskiner.

Vand fra eksisterende pladser nord for gylletankene og fra den nye ensilageplads ledes til udsprinkling via en tank på 130 m³ lige vest for ensilagepladsen. Der udsprinkles via vandingsmaskine, så det kan foretages over et stort areal. I perioder, hvor jorden er vandmættet eller frossen ledes vandet til gylletank I.

Der er ingen sanitært spildevand fra driftsbygningerne.

Vand fra befæstede areal og møddingsplads ledes i gyllekanaler og videre til gylletanken.

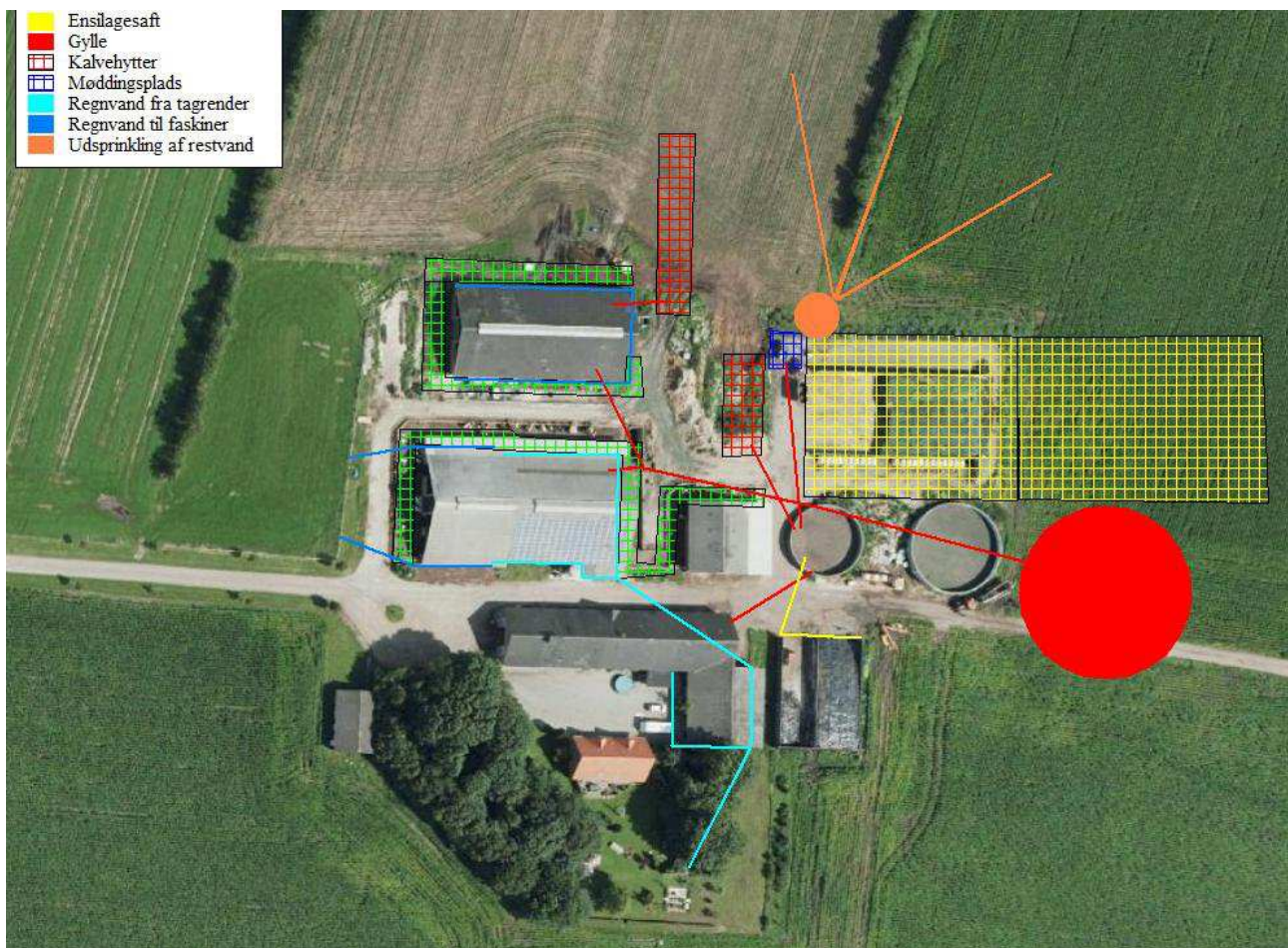
Vand fra kalvehyttepladser ledes til gyllekanal/gylletank.

Der er ingen dræn i området omkring staldene.

Afløbsforhold er visualiseret på nedenstående figur.

Vurdering

Det vurderes hermed, at de generelle krav til håndtering af spildevand, restvand og ensilagesaft jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen er overholdt og dermed er tilstrækkelige til beskyttelse af omgivelserne.

Figur 3. Afløbsplan

Foderopbevaring

Kvæget fodres hovedsageligt med ensilage, som opbevares på ensilagepladserne. Derudover anvendes tilskudsfoder.

Vurdering

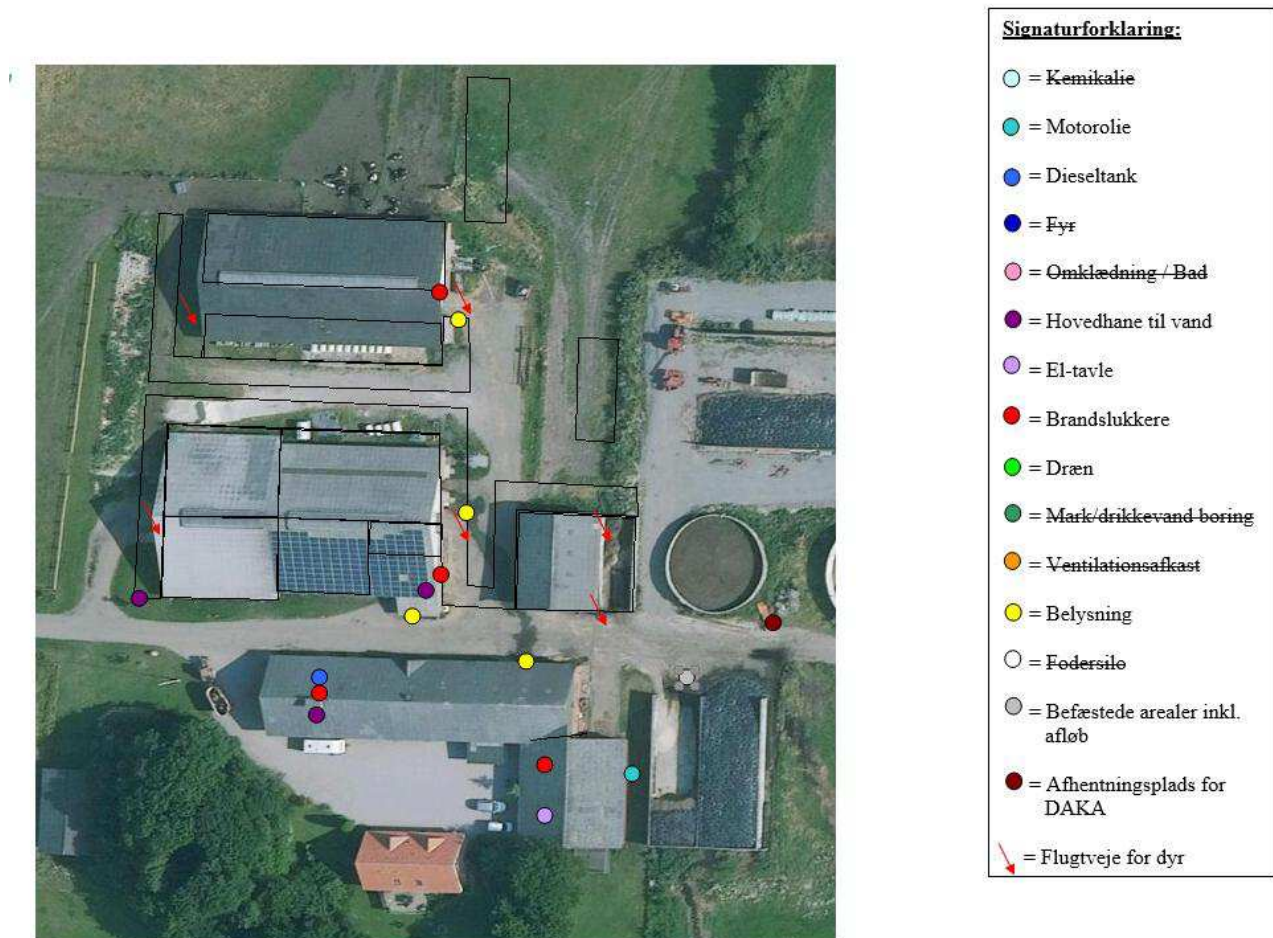
Det vurderes, at foderet opbevares miljømæssigt forsvarligt.

Lys

Der er dæmpet natbelysning, svarende til 5-10% af lysmængden i kostalden. Udendørs belysning er styret af bevægelsessensorer og er placeret på diverse endegavle, som vist på nedenstående figur.

Vurdering

Der sker ikke ændringer af udendørsbelysningen som følge af udvidelsen. Ejendommen er godt afskærmet af beplantning mod landskabet.

Figur 4. Oversigtskort. Overstregede temaer findes ikke på kortudsnittet/ejendommen.

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Der anlægges nye udearealer til dyrene samt etableres mindre tilbygning til kviestald.

Derudover etableres en ny ensilageplads på ca. 2.000 m² øst for staldene på ca. 40x50 m samt en gylletank på 5000 m³. For at have en optimal placering af gylletanken flyttes markvejen lidt mod syd langs den nye gylletank.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Opbevaringsanlæg	Opførsels år	5 el. 10 års beholder- kontrol	Kapacitet (m ³)	Overflade- areal (m ²)	Teknologi
Gylletank 1	1989	10 års	1.000	203	Flydelag
Gylletank 2	2016	10 års	1.500	368	Flydelag
Ny tank			5.000	1.254	Flydelag
Gyllekanaler			200		
Lejet tanke			2.200		
Møddingsplads				60	
I alt			9.900		

Tabel 4. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortanken til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn.

En forventet absolut maksimal besætning ses som nedenfor med den husdyrgødningsproduktion som det giver:

Besætning og gødningsproduktion			
Husdyrart / staldsystem	Antal	% græs	Tons
CHR-nr./Besæt.nr: /			
St.r. årskøer, Dybstrøelse (hele arealet)	20,0 Årsdyr		328
St.r. årskøer, Sengestald m. fast gulv	350,0 Årsdyr		11.620
St.r. årskøer, Sengest. dræn, skraber, ajleaf	30,0 Årsdyr		996
St.r. årsopdr. 0-6mdr., Dybstrøelse (hele arealet)	100,0 Årsdyr		189
St.r. årsopdr. 6-27mdr., Sengestald m. fast gulv	20,0 Årsdyr		163
			13.297

Tabel 5. Produceret husdyrgødning i ansøgt drift

Produktionen af gylle er således 12.780 tons. Der er er lejet to tanke på henholdsvis 1.400 og 800 m³ og dermed er der en samlet kapacitet på 9.900. På ejendommen er der således 9,3 mdr. kapacitet. Der skal være minimum 9 måneder, når dyrene ikke er udegående og opbevaringskapaciteten er dermed opfyldt.

Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares på møddingsplads eller som kompost i markstak (kun komposteret dybstrøelse).

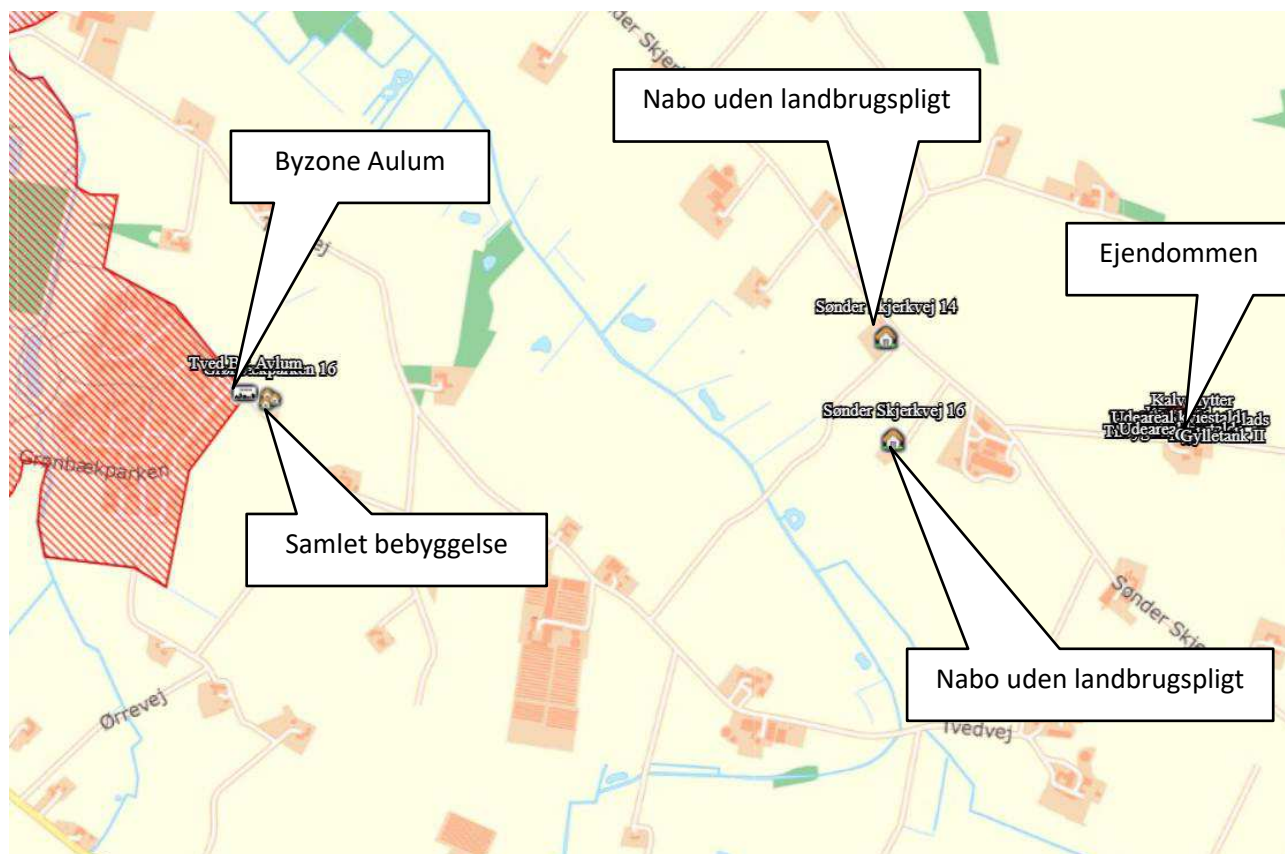
Vurdering

Det vurderes hermed, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering og opbevaring af husdyrgødning, er tilstrækkelig til beskyttelse af omgivelserne.

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Sønder Skjerkvej 16, som ligger 640 m vest for anlægget. Den nærmeste samlede bebyggelse er Aulum beliggende 2 km vest for anlægget. Nærmeste by er Aulum, som ligger 2,1 km vest for ejendommen. Alle afstande er vægtet gennemsnit.

Figur 5. Ejendommens placering

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegninger og fredninger er blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Slet de punkter som ikke er relevante på to nedenstående lister.

Udpegninger:	Husdyrbruget ligger:	
	Indenfor	Udenfor
Særlig værdifuldt landbrugsområde	x	
Skovrejsningsområde		x
Lavbundsområde		x
Naturbeskyttelsesområde		x
Økologiske forbindelser / spredningskorridorer		x
Kulturhistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø		x
Bevaringsværdigt landskab		x

Større sammenhængende landskab		x
Område for store husdyrbrug	x	
Geologiske bevaringsværdier		x
Værdifulde geologiske områder		x
Nationale geologiske interesseområder		x
Kystnærhedszone		x
Strandbeskyttelseslinje		x
Kirkebyggelinje		x
Skovbyggelinje		x
Å beskyttelseslinje		x
Sø beskyttelseslinje		x
Beskyttede sten- og jorddiger		x
Fredede områder		x
Fortidsminde beskyttelseszone		x
Habitatområde		x
Råstofområder		x
Boringsnære beskyttelsesområder		x
Område med særlig drikkevandsinteresse		x
Nitratfølsomt indvindingsområde		x
Sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde		x
Jordforurening V1		x
Jordforurening V2	x	

Tabel 6. Landskabelige udpegninger

Ejendommen er beliggende indenfor *Særligt værdifuldt landbrugsområde* og *Område for store husdyrbrug*, hvor landbrug prioriteres. Der sker ikke de store bygningsmæssige ændringer med høje bygninger og ændringerne vil ikke udgøre en væsentlig påvirkning af landskabet.

Der er en registret jordforurening i den nordligste stald – dette skyldes at der er brugt slagter i forbindelse med byggeriet. Der er ingen forureningskomponenter registreret. Placeringen ses på nedenstående figur.

Figur 6 Registeret jordforurening.

Vurdering

Da der ikke sker nogle større bygningsmæssige forandringer i højden og ændringerne ligger inde i den eksisterende bygningsmasse, vil ændringer ikke kunne ses i landskabet. Desuden er ejendommen godt afgrænset af læhegn og træer.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Afstandskravene er overholdt, da anlæggets afstand til områderne er større eller lig med ovenstående krav.

Vurdering

Idet ejendommen ligger i stor afstand til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt, vurderes de driftsmæssige ændringer ikke at ville medføre væsentlige gener fra ejendommen. Det vurderes heller ikke at ændringerne vil medføre væsentlige forringelser af Danmarks kulturarv eller de landskabelige forhold.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 7.592 kg NH₃-N/år. Der er meremissioner i forhold til nudrift og 8-årsdrift på henholdsvis 1.134,0 og 5.891 kg NH₃-N/år.

Der er kumulation i punkt til kategori 1 natur, men det er ikke interessant, da totalbelastningen er på 0,0 kg N/ha/år.

For at kunne vurdere merdepositionen til kategori 3 natur, er produktionsarealets størrelse for 8 år siden og nudriften fastsat. Nudriften svarer til den tilladte produktion fra miljøgodkendelsen 2024 og 8-årsdriften svarer til produktionen i miljøgodkendelse i 2016.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under afsnittet "Indretning og drift".

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 3,2 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde Ovstrup Hede med Røjen Bæk.

Kategori 1-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 3,2 km nordvest for det nærmeste kategori 1 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

Kategori 2-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 2,0 km syd for det nærmeste kategori 2 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,1 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

Kategori 3-natur (*ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2*)

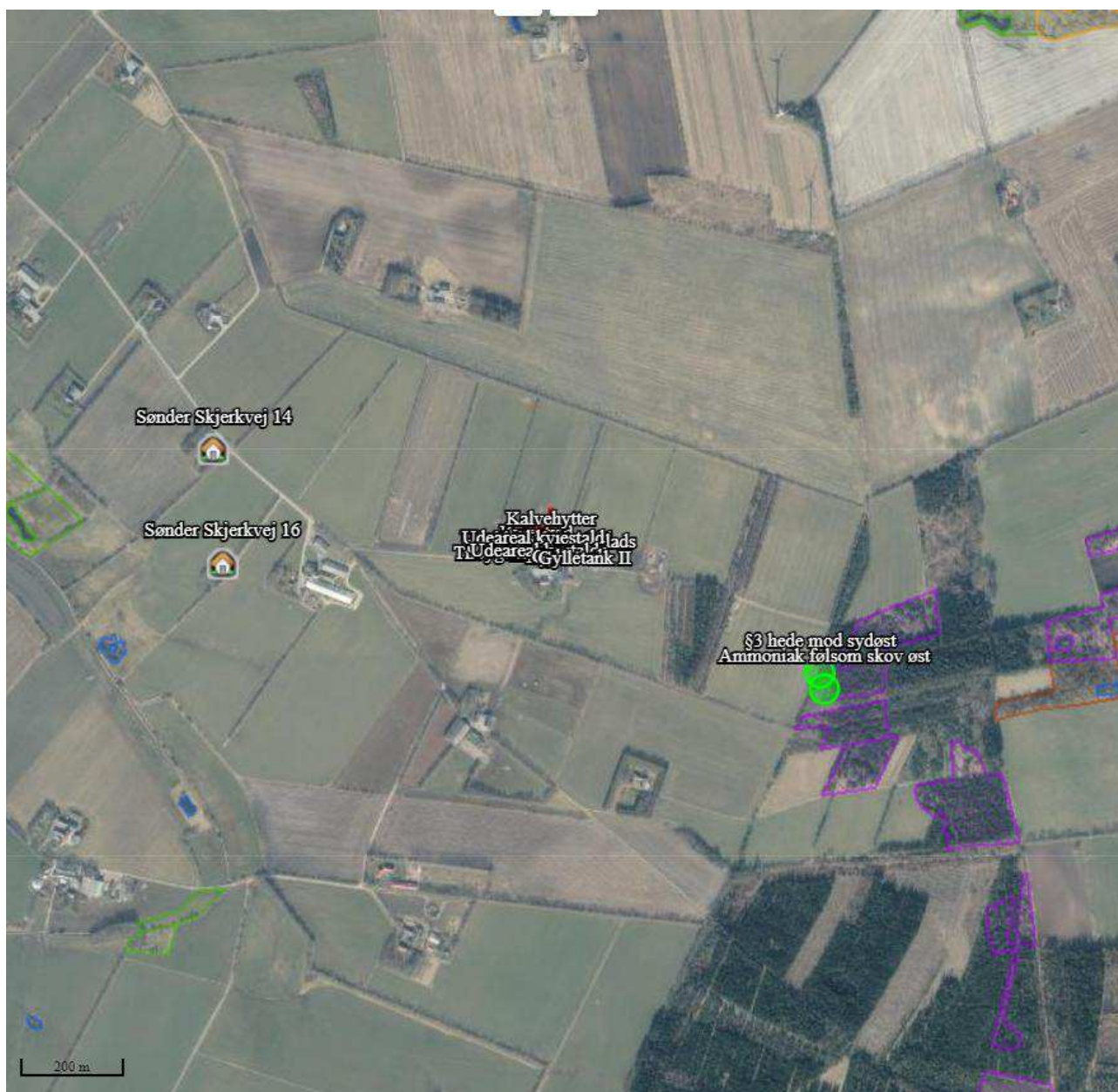
Indenfor 1.000 m fra anlægget er der heder, mose og enge, se figur 7.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ammoniakfølsomme skove.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

§ 3 områder

Af figur 7 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 7. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
§ 3 hede sydøst - skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,8	0,2	1,0
§ 3 hede nord - skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,0	0,3
Ammoniak følsom skov øst	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,7	0,2	0,9
§3 mose syd	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,1
Kategori 2 natur øst	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,1
Ammoniakfølsom skov syd	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,0	0,1
Kategori 1 Habitatnatur hede	Kategori 1	Ansøger	1	Mk	0,0	0,0	0,0
§3 hede mod nord	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,0	0,2
Kategori 2 natur mod nord	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,1	0,0	0,1
§3 hede mod sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,6	0,1	0,8

Tabel 7. Naturberegninger

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde.

Kommunen vurderede ved sidste miljøgodkendelse i 2024, at husdyrproduktionen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder og angav ikke sårbare arter i området.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der ikke er registreret Bilag IV arter ved ejendommens bygningsanlæg. Der er også undersøgt på arter.dk, som heller ikke viste nogle fund af Bilag IV.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der ikke er registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg. Der er også søgt på arter.dk, som viste at der ikke var registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Jf. Biodiversitetskonventionen har Danmark forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. På den danske Rødliste er arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse, registreret.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der jf. Den danske Rødliste ikke er registreret truede arter i nærheden af ejendommens anlæg. Der er også søgt på arter.dk, og her vises heller ingen registreringer af truede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Vurdering

Det ansøgte byggeri sker i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger. Derudover ændres der hverken på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger eller fældes store træer, som kunne udgøre levested for flagermus. Med andre ord sker der ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for eventuelle bilag IV-arter. Derfor vurderes det, at driften ikke vil medføre en forøget påvirkning af eventuelle bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

Vurdering

Godkendelsen vil ikke medføre, at der ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter. Derfor vurderes det, at driften ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder. Det vurderes, at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til internationalt og nationalt beskyttede arter af planter og dyr, og uden at påvirke den biologiske mangfoldighed negativt.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover dyretypen og størrelsen af produktionsarealet er det f.eks. staldindretning, ventilationsystem (afkasthøjde), geografisk placering, strøelse, gødningshåndtering, fodring samt hygiejne i stalden.

Der er naturlig ventilation i alle stalde.

Omrøring af gyllebeholdere foretages før udbringning på markerne primært om foråret.

Lugtemissionen er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk* ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Geneafstanden er overholdt i forhold til samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel.

Der er ikke indregnet kumulation fra andre husdyrbrug i forhold til samlet bebyggelse eller byzone.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Sønder Skjervevej 14	0	FMK	119,5	119,5	681,3	Ja
 Sønder Skjervevej 16	0	FMK	119,5	119,5	639,7	Ja
 Grønbækparken 16	0	NY	357	357	2024,9	Ja
 Tved By, Avlum	0	NY	526,7	526,7	2078,8	Ja

Tabel 8. Lugtgenereberegning.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.

Støv

Den primære støvkilde er støv fra transport på grusveje og ved håndtering af halm/foder. Langt hovedparten af foderet består af ensilage som ikke støver.

Støvgenerne vil være meget lokale eller i staldene og nærmeste nabo er ca. 350 m fra ejendommen, så det forventes ikke at der er støvgener.

Vurdering

Generelt vurderes det, at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige, og at de derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for selve ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved hyppig udslusning/udmugning af gylle.

Rottebekæmpelse sker via kommunal ordning.

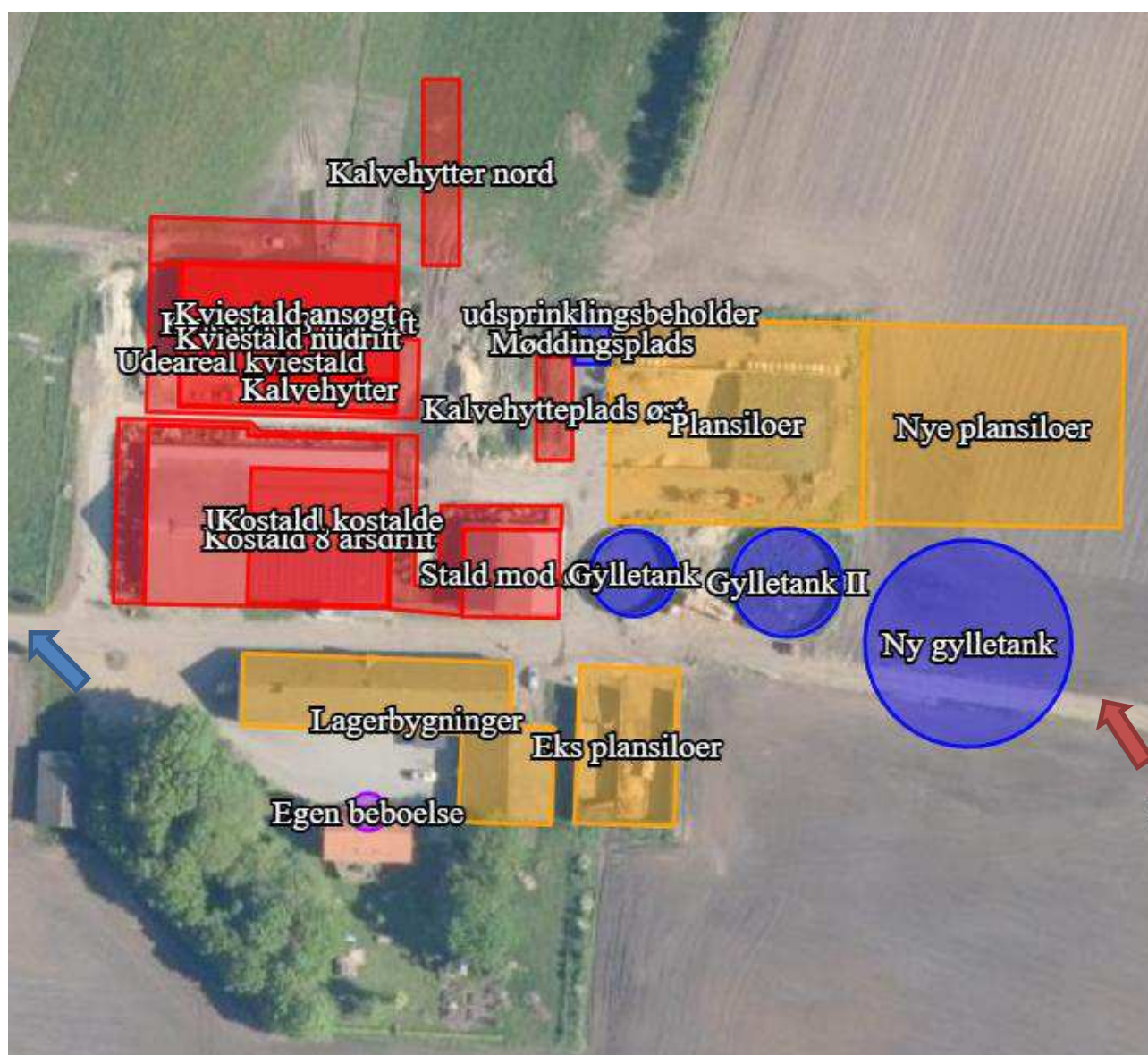
Vurdering

Det vurderes, at det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Til- og frakørsels forhold

Til ejendommen er der en indkørsel. Derudover er der en udkørsel mod øst ud til markerne.

Der er ingen nabobeboelser i nærheden af den nuværende indkørsel.

Figur 8. Til- og frakørselsforhold

Transporter sker i forbindelse med håndtering af dyr, afhentning af mælk, udbringning af husdyrgødning, høstarbejde, levering af foder m.m. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget i en kortere afgrænset periode. Hovedparten af de daglige transporter foregår i dagtimerne. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet rundt. Afhentning af mælk og levende dyr følger mejeriet/slagteriets køreplaner og kan derfor forekomme uden for normal arbejdstid.

I nedenstående tabel er der angivet et forventet antal transporter. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, ansøgt drift	Kommentarer
Levende husdyr	26	26	
Afhentning af mælk	365	182	
Indkøbt foder	12	12	
Grovfoder	300	350	
Hjemtransport af korn	0	0	
Brændstof	12	12	
Udbringning af husdyrgødning, flydende	250	850	
Udbringning af husdyrgødning, fast	15	18	
Døde dyr	2	12	
Affald	12	12	
Dyrlæge	50	50	
Samlet antal transporter	1044	1.525	

Tabel 9. Antal transporter til og fra ejendommen.

Der forventes at ske en stigning i antal transporter årligt. Stigningen skyldes en større gødnings- og grovfooderproduktion som følge af den øgede besætning.

Transporter med afgrøder og udbringning af husdyrgødning sker i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Mælketransporterne foregår hver dag. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk/ levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets/slagteriets køreplaner.

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Støj

De væsentligste støjklender på et kvægbrug er malkeanlægget, foderleverancer, foderblanding, gyllepumper, støj fra transporter, m.v.

Alle staldene er med naturlig ventilation.

Der kan være støj fra malkeanlægget, men det lægger mellem bygningerne og ca. 350 m fra nærmeste nabo og forventes derfor ikke at kunne høres andet end lokalt.

Foderblanding sker dagligt i perioden fra ca. 4 om morgenen til 11 om formiddagen. Selve foderblandingen sker ved plansiloerne.

Omrøring af gyllebeholderne sker forud for udkørsel af gylle på markerne primært om foråret.

I forbindelse med høst ensileres der i plansilo. Der vil sammenlagt blive ensileret ca. 7-10 dage pr år. I forbindelse med ensilering kan det blive nødvendigt at arbejde udenfor dagtimerne.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt interne transporter på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Belastningen af antallet transporter er derfor i en afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr og afhentning af mælk kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets/ mejeriets køreplaner.

Der er ingen naboer tæt på de indkørsler, der anvendes til driften.

Vurdering

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer betyder, at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Det vurderes, at husdyrbruget i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjklender til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe støj, som kan medføre gener i omgivelserne.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger**(Alternativt lav beredskabsplan og henvis til den)**

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af olie. Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne, når vejret tillader det, så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, eller hvis det der sker, ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller grus), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagten blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Hvis det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Hvis der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Der er ingen kemikalier på ejendommen, da maskinstation sprøjter.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil der ske en afstrømning mod syd-sydvest. Det nærmeste vandløb er ca. 750 m fra gylletankene. Det er urealistisk, at gyllen kan løbe så langt og der er god tid til at stoppe og opsamle gyllen.

Ejeren har udarbejdet en beredskabsplan ved sidste miljøgodkendelse for et år siden.

Vurdering

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for, hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld, og hvad der skal gøres for at minimere risikoen for uheld.

Egenkontrol

- Der etableres flydelag på gylletankene for at minimere ammoniak emission, flydelaget kontrolleres månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere efterses årligt for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandør.
- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag senest efter 14 dage, forudsat der er gylle i tanken,
- Der udføres 10-årig beholderkontrol, hvilket betyder, at tanken hvert 5./10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.
- Der overvåges ved gyllepumpning.
- Der føres logbog over gylletanke.
- Evt. lækager på vandrør identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Mælkekøleanlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma, hvorved eventuelle finindstillinger foretages, dette kan give store energibesparelser,
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder m.m.
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab, der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, og at gødning tilføres markerne, når vejret tillader det, så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Vurdering

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen.

Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set, at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Grundvand

Husdyrbruget ligger ikke indenfor særlig drikkevandsinteresse, boringsnære beskyttelsesområder, nitratfølsomt indvindingsområde eller sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde.

Der er to borer på husdyrbruget, DGU nr. 74.533 og DGU nr. 74.847. Begge ligger ca. 150 m øst for ejendommen

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Vurdering

De generelle regler for opbevaring af husdyrgødning og indretning af stalde sikrer, at der er minimal risiko for, at der sker udslip fra gødningsopbevaringslagre og stalde, som kunne give anledning til forurening af grundvandet. Desuden er der særlige regler for udnyttelse og udbringning af husdyrgødning, der sikrer en minimal udvaskning af næringsstoffer til grundvandet.

Ud fra ovenstående vurderes det, at den påtænkte driftsændring ikke vil have indvirkning på grundvandet.

Jordforurening

Et areal betegnes som kortlagt på vidensniveau V1 (måske forurenede), hvis der er tilvejebragt en faktisk viden om aktiviteter på arealet eller aktiviteter på andre arealer, der kan have været kilde til jordforurening på arealet.

Betegnes et areal som kortlagt på vidensniveau V2, er der tilvejebragt et dokumentationsgrundlag, der peger hen på, at jordforureningen er af en sådan art og koncentration, at forureningen kan have skadelig virkning på mennesker og miljø. Områdeklassifikationen omfatter arealer, der i henhold til Jordforureningsloven kan betegnes som lettere forurenede områder.

Som beskrevet på side 13 er der en jordforurening V2 på ejendommen.

Vurdering

Det vurderes ikke, at den påtænkte driftsændring vil have indvirkning på grundvandet.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)*Olie*

På ejendommen anvendes der olie i form af diesel- og smøreolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet. Dieselolien opbevares i maskinhuset i en overjordiske tanke på 1.800 liter. Tanken er placeret på fast bund uden afløb.

Traktorer får eftersyn på værksted og der er således ikke nævneværdige mængder af spildolie og oliefiltre.

Kemikalier og pesticider

Der opbevares ikke pesticider, da maskinstation sprøjter.

Artikel 3 stoffer

Udover dieselolie, rengørings- og desinfektionsmidler benyttes der også hydratkalk og spraydåser på ejendommen. Stofferne opbevares efter leverandørens forskrifter, emballage og eventuelle rester bortskaffes kommunens affaldsregulativ.

Af ætsende stoffer kan nævnes rengøringsmidler.

Der er brandfarlige og eksplosive stoffer i form af dieselolie.

Medicin

Der opbevares ikke medicin på ejendommen. Dyrlægen behandler dyr efter behov.

Vurdering

Det vurderes, at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Herning Kommune, og det kildesorteres i de krævede fraktioner efter gældende affaldsregler.

Fast affald:

Generelt er affaldsmængden minimal på ejendommen, og det har ikke været muligt at angive et estimat for mængden. Affaldet sorteres efter gældende regler. Der anvendes containere fra godkendte renovationsfirmaer, der tømmer efter behov.

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Plastik fra bl.a. ensilagestakke holdes adskilt fra anden affald og afhentes i container af godkendt modtager, Ejler Knudsen ved behov.

Glas afleveres til kommunal modtagestation.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.); Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så sorteres og bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farligt og klinisk risikoaffald

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation eller godkendt modtager.

Olie- og kemikalieaffald:

Traktorer har eftersyn på værksted og derfor er der næsten ingen spildolie eller oliefiltre på ejendommen.

Der anvendes rengøringsmidler på ejendommen, der bruges op i driften og dermed ikke rester.

Der er ikke pesticidrester, da maskinstationen står for sprøjtearbejdet.

Døde dyr

Døde dyr opbevares overdækket af et kadaverdækken på spalteareal mellem gylletankene.

Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Vand

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding. Ved fuld udnyttelse af staldanlægget vil vandforbruget stige, som følge af flere dyr. Der anvendes vand fra Feldborg vandværk.

Evt. lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie.

Energiforbruget anvendes hovedsagligt til malkning, gyllepumpning, belysning, foderfremstilling og udfodring.

Af energibesparende teknikker kan nævnes lavenergipærer/LED pærer.

Udendørs belysning har bevægelsescensor.

Der er naturlig ventilation i staldene, hvorfor der ikke er et energiforbrug til ventilatorer.

BAT (ammoniak)

(med henblik på reduktion af ammoniak)

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk*. BAT-emissionskravet er overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6723	750	7473
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6842	750	7592
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-118
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Tabel 10. BAT-beregning

BAT-niveauet er fastsat som eksisterende og nyt stald niveau, som det ses nedenfor.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
Stald mod øst	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Kalvehytteplads øst	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Ikke realiseret staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Kalvehytter nord	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Ikke realiseret staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Udeareal kviestald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Udeareal kostalde	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Kviestald ansøgt	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
Kviestald ansøgt	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Kviestald ansøgt	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit

Tabel 11. Forudsætninger for BAT-beregning

BAT-kravet er ikke opfyldt. Der mangler 118 kg N. Dette skyldes at ændringen inde i kviestalden, hvor det midterste foderbord omdannes til sengebåse samtidigt med at der etableres et nyt gulvareal og staldafsnit mod nord med fast drænet gulv med hældning og skrab. De nye sengebåse midt i stalden har staldtypen, sengebåsestald med fast gulv hele vejen omkring og det er derfor mest korrekt at kalde de ekstra 150 m² for sengebåsestald med fast gulv, da der ikke rent praksis vil kunne etableres drænet gulv med hældning midt i stalden. Under alle omstændigheder fylder sengebåsene de 150 m², så der skal ikke etableres hverken ny fast gulv eller drænet gulv. Der henvises således til §26, stk. 5, hvor der beskrives, at BAT-kravene i særlige tilfælde kan fraviges, når kravet ikke vil være proportionalt med den eksisterende indretning.

BAT-beregninger viser, at en teltoverdækning på den nye gylletank ikke er BAT, da det koster over 100 kg/kg N. Beregningen viser at det koster 100,10 kr/kg N.

Se beregning nedenfor:

Beregning omkostning pr kg N for overdækning af gyllebeholder

		Investering:		
Note				
1	Overdækning	270.300	kr	
2	+ meromkostning til tømning og rensning	0	kr	
	Samlet investering	270.300	kr	
	Årlig omkostning af investering:			
3	- rente	8,0	%	
4	- levetid	20	år	
	Årlig omk. af invest	27.131	kr	
	Årlige drifts- og vedligeholdsmk:			
5	Vedligeholdelse	5.406	kr	
6	- Besparelse udkørsel af regnvand	-10.000	kr	
7	- Besparelse på etablering af flydelag	0	kr	
8	Meromkostning til udbringning	2.500	kr	
	Årlig omk. Drift og vedligehold	-2.094	kr	
	Samlet årlig omkostning incl. Drift	25.037	kr	
	Fordelt pr kg N bliver omkostningen	100	kr	
	9 Kg reduceret N	250,0		

Noter				Antal	Beløb
Note 1.	Standardomkostning	26.300	kr	1	26300
	Pris kr pr m diameter gylletank	6.100	kr	40	244000
					270.300
	Jf. Vejledning til Moderniseringsstøtte til kvæg 2025				
	Meromkostning til tømning og rensning af eksisterende gylletank.				
	15.000 kr.	Anslået værdi ved en tank på 2000 m3 og 25 m i diameter			
Note 2.	Jf. pkt. 3.5 i MST's "Forudsætninger for de økonomiske beregninger ved overdækning"				
Note 3.	Nuværende renteniveau				
	8,0 %				
Note 4.	Forventet levetid på en teltoverdækning/afskrivningsperiode				
	20 år				
Note 5.	Jf. pkt. 3.1 i MST's "Forudsætninger for de økonomiske beregninger ved overdækning"				
	Vedligeholdelsesomkostning	2%			
	investeringsomkostning	270300			
	Vedligeholdelse i alt	5406			
Note 6.	Overfladeareal gyllebeholder				
	Regnvand udgør	1250 m2			
		0,4 m3/m2			
	Regnvand, m3 pr. år	500 m3/år			
	Pris udkørsel pr. m3	20 kr/m3			
	Årlig besparelse	10000 kr			
	Jf. pkt. 3.2 i MST's "Forudsætninger for de økonomiske beregninger ved overdækning"				
Note 7.	Besparelse i fht. naturlig flydelag IKKE Nødvendigt ved kvæggylle				
	Omkostning til halm		kr/m2		
	Overfladeareal gyllebeholder	1250 m2			
	Besparelse på etablering af flydelag	0 kr			
	Jf. pkt. 3.3 i MST's "Forudsætninger for de økonomiske beregninger ved overdækning"				
Note 8.	Ekstra omkostning til udbringning				
		0,5 kr/m3			
	Tankens størrelse	5000 m3			
	I alt	2500 kr			
	Jf. pkt. 3.4 i MST's "Forudsætninger for de økonomiske beregninger ved overdækning"				
Note 9.	Kg reduceret N				
	Overfladeareal gyllebeholder	1250 m2			
	Ammoniakfordampning	0,4 kg NH3-N/m2			
	Fordampning i alt	500			
	Effekt af overdækning	50%			
	Effekt af overdækning i kg NH3-N	250			

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Ikke relevant i dette projekt.